

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE**

Možnosti finančního zabezpečení úprav zahrad v mateřských školách

Bakalářská práce

České Budějovice 2011

**Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Lenka Smržová**

**Vypracovala:
Jana Špírková**

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou nedostatečného vybavení školních zahrad u mateřských škol a nedostatkem peněžních prostředků na jejich obnovu. Formou literární rešerše zpracovává přehled dostupných finančních zdrojů (od úrovně dotačních programů města až po mezinárodní, firemní dotační programy), které by mohly být použity pro obnovy těchto zahrad. Využitím dotazníkové metody je v praktické části práce vyhodnocena úspěšnost a neúspěšnost různých typů projektů. V závěru se nachází návrh řešení pro budoucí žadatele. Jedním z výstupů bakalářské práce je zpracování projektové žádosti pro naši mateřskou školu a její podání do dotačního programu.

Klíčová slova:

finanční zdroje
školní zahrada
vybavení zahrad

Summary:

The thesis deals with inadequate equipment in kindergarten gardens and with inadequate funds for the maintenance of existing facilities. In the literal retrieval, the thesis reviews available financial resources (from the municipal grant programmes to international grant programmes, provided by companies) which could be used for maintenance and renovation of kindergarten gardens. The level of success of various types of programmes was evaluated through questionnaire methods and the results are stated in the practical part of the thesis. In the conclusion of the thesis there is an outline of a suggested solution which could be used by prospective grant applicants. One of the outcomes of this work is the preparation of project application for our kindergarten and its administration of the grant program.

Key words:

financial resources
garden equipment
school garden

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma *Možnosti finančního zabezpečení úprav zahrad v mateřských školách* jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Jana Špírková

.....

V Písku 24. 3. 2011

Děkuji paní ředitelce ZŠ Mgr. Evě Vanžurové za svolení k napsání mé bakalářské práce.

Děkuji vedoucím učitelkám Jarmile Svobodové a Marii Sládkové za všestrannou podporu při mém studiu a psaní této práce.

Děkuji své rodině za podporu při mém studiu.

Děkuji Ing. Lence Smržové za vedení bakalářské práce, pomoc, cenné rady, nadšení, trpělivost a věnovaný čas.

Motto:

„Zahrada u mateřské školy, školní dvůr či dětské hřiště potřebují nutně rekonstrukci, mnoho prolézaček bylo z bezpečnostních důvodů odstraněno, avšak naděje na vysoký finanční obnos, který by zaplatil nové vybavení, je v nedohlednu. Děti si ale chtějí hrát tady a teď. ...“

Elisabeth C. Gründlerová

OBSAH:

1	Úvod	7
2	Teoretická část	8
2.1	Význam zahrady u mateřské školy	8
2.2	Zdroje financování	10
2.2.1	Finanční prostředky ze státního rozpočtu	11
2.2.2	Finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků	12
2.2.3	Hlavní činnost	14
2.2.4	Doplňková činnost	15
2.2.5	Rezervní fond	15
2.2.6	Finanční prostředky získané od zřizovatele a působnost zřizovatele	15
2.2.7	Úplata za vzdělávání a školské služby	15
2.2.8	Dary a dědictví	15
2.2.9	Fondy Evropské unie	16
2.2.10	Dotáčnické programy ministerstev	22
2.2.11	Dotace z finančního mechanismu Norska	23
2.2.12	Finanční prostředky od nadací a nadačních fondů	23
2.2.13	Občanská sdružení	27
2.3	Práce svépomocí	27
3	Praktická část	29
3.1	Dotazník pro učitelky	29
3.2	Dotazník pro firmy	44
3.3	Postup při výběru a zpracování žádosti	48
4	Závěr	50
	Použité zdroje	52
	Přílohy	56

1 Úvod

Paprsky podzimního slunce prosvítají mezi stromy a nádherně ozařují prostornou zahradu. Krásné vzrostlé dřeviny, které v parném létě poskytují chladivý stín i prostor k dětské hře, sprchoviště a mírný svah využívaný v zimě k bobování. Ideální místo pro děti. Škoda, že tu nemají více herních prvků. Většina jich byla v nedávných letech z bezpečnostních důvodů odstraněna. A ty, co ještě zbyly, to čeká v nejbližší době. Místo by si po 30 letech své existence určitě zasloužilo nějaké úpravy a nové vybavení. Jenže kde na ně vzít peníze?

Výše uvedený popis se týkal naší školní zahrady. Mám ale dojem, že to není jen náš problém. Z rozhovorů se svými kolegyněmi z jiných školek zjišťuji, že jsou na tom podobně. Budovy mateřských škol v současné době procházejí mnoha důležitějšími rekonstrukcemi a opravami. Úpravy zahrad bývají proto zřizovateli obvykle nazývány spíše jakýmsi „nadstandardem“. Přesto každý, kdo má zkušenosti s dětmi, nejenom učitelky mateřských školek, by nám mohl potvrdit, že není nadto mít vlastní oplocenou školní zahradu odpovídající představám učitelek a potřebám dětí. Prostor, kde by se děti mohly v bezpečí dostatečně vydovádět a přitom rozvinout svoji fyzickou zdatnost, posílit své zdraví a použít své smysly. Z finančních důvodů však rekonstrukce zatím nepřipadá v úvahu. To ale děti asi těžko pochopí. Proto je na nás, dospělých, abychom se snažili najít cestičky k možnostem finančních zdrojů a nenechali se odradit případnými neúspěchy na této zdlouhavé, ale beze sporu prospěšné pouti.

To je také důvod, proč jsem se rozhodla věnovat se tomuto tématu ve své bakalářské práci. Je mi líto, že školní zahrady zůstávají zastarale vybavené a učitelky se svými svěřenci se musí vydávat na veřejná neoplocená, občas psími extrementy, odpadky a nedopalky z cigaret znečištěná, zato nově draze vybavená dětská hřiště, na které mimochodem stejný zřizovatel peníze našel. Myslím, že finance použité na obnovu školní zahrady u mateřské školy by byly rozhodně smysluplně investované. Také se domnívám, že pokud se vedení školy snaží, věnuje této problematice spoustu času, prozkoumává nové a nové možnosti a nenechá se odradit překážkami, nějaký zdroj financí si najde.

2 Teoretická část

2.1 Význam zahrady u mateřské školy

„Řada mezinárodních studií potvrzuje přínos pohybu a hry dětí venku. Ukazuje se, že venkovní hry rozvíjejí pozitivně nejen fyzický ale také psychický vývoj dítěte. Studie mimo jiné dokázaly, že děti, které si často hrají venku:

- jsou méně nemocné než vrstevníci, kteří tráví většinu času doma,
- jsou zručnější a pohyblivější, vydrží větší fyzickou zátěž,
- mají větší představitivost, jsou schopné se lépe a déle soustředit,
- dokáží se lépe vcítit do pocitů druhých, snadněji navazují kontakt a mají více kamarádů,
- mají lepší představu o reálném světě, kladněji se staví k živé i neživé přírodě,
- méně trpí nadváhou a obezitou.“¹

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, hlavní dokument, podle kterého se v mateřských školách pracuje, uvádí: „Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada či hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. ...venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.“² Z rámcového programu tedy vyplývá, že dostatečně vybavená školní zahrada u mateřské školy by měla být její nezbytnou součástí.

Měla by dítěti poskytnout především bezpečí (Příloha č. I), umožnit mu dostatek pohybu, nabídnout spoustu možností ke hře i příležitostí k prosociálnímu chování, zprostředkovat prožitkovou formu výuky nezbytnou k ekologické výchově i rozvoji smyslů a fantazie, zajistit odpočinek. Celkový ráz zahrady by měl vytvořit pro děti kvalitní kulturní prostředí podporující cit pro estetiku.

Pohyb, a to především na čerstvém vzduchu, je pro dítě velmi důležitý. Působí mu radost, podporuje odolnost, vytrvalost a obratnost. Má základní význam pro plný rozvoj jedince. Dovednosti, které jsou zaměřené na oblast hrubé motoriky, pomohou dítěti získat sebedůvěru a prohloubit samostatnost. Ve věku 4 – 6 let je optimální doporučený podíl pohybové aktivity 25 % z jejich celodenního režimu, což v hodinách činí 6 hodin denně. Z toho se doporučuje trávit alespoň 2 hodiny na čerstvém vzduchu.

¹ Nadace ČEZ [online]. 2010, [cit. 2010-11-14]. Oranžové hřiště. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacecez.cz/cs/projekty/oranzova-hriste/bezpecnost.html>>.

² SMOLÍKOVÁ, Kateřina a kol. *Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Tauris, 2006, s. 30

„Aktivní pohybové činnosti podněcují tělesný vývoj a vedou k lepším návykům v oblasti spánku a jídla. Dítě s nedostatečně rozvinutými pohybovými dovednostmi má sklony stranit se lidí, což mu může způsobit společenské problémy. Neupevní-li si dítě koordinované pohybové návyky v oblasti hrubé motoriky v ranné fázi svého vývoje, v pozdějších letech pro ně bude zvládnutí těchto dovedností těžší.“³

Do života dnešních dětí ale pomalu vstupuje civilizace. „Do školky a ze školky se jede autem, autobusem nebo jiným dopravním prostředkem, stejně tak na nákupy. Možnost pohybových aktivit je dost omezena hlavně ve městech – předškolní dítě nemůže jít samo do parku nebo na hřiště a času na podobné vycházky je málo. A když už tam je, často slyší: „Nelez tam, uklouzneš, spadneš, neber to do ruky, fuj“... Ke slovu přichází i televize, video a počítače, které udrží dítě aspoň trochu v klidu. Pohybu ubývá a dítě se stává pohodlným, takže časem už o pohyb možná ani nestojí. Nejen že to není přirozené, ale přímo to ohrožuje jeho vývoj – například mluvení i psaní jsou činnosti velmi náročné na pohybovou koordinaci. Kde ji ale dítě má nabrat, když většinu dne prosedí a hraje si s hračkami, které ji nijak nepodporují. Hry, které přirozeně, postupně a v průběhu dlouhého období pohybovou koordinaci rozvíjely, se beznadějně vytrácejí. ...I lékaři upozorňují na rizika z nedostatku pohybu – křivá záda, povolené svaly, obezitu a s tím spojené nemoci, které dosud byly vyhrazeny spíše jen dospělým.“⁴ Co nejvíce pobytu venku patří mezi správné a zdravé prospěšné návyky. Ty se postupem času stávají klíčovou součástí celkového životního stylu, jež významně ovlivňuje kvalitu a délku života.

Toto je jen pár argumentů, týkajících se motorického vývoje dítěte, proč by u školky neměla chybět zahrada.

Školní zahrada může dětem také poskytnout přímé pozorování rostlin a zvířat. Při bezprostředním styku s živou přírodou děti zjišťují její vlastnosti svými smysly a získávají první pracovní zkušenosti. Tyto zážitky bezesporu ovlivňují jejich citlivost a ta se projevuje i v mezilidských vztazích. Poskytneme-li dětem příležitost podílet se i na drobných pracích v zahradě, s největší pravděpodobností se naučí k ní mít úctu a budou s ní zacházet šetrněji. To budou ty nejlépe položené základní kameny k ekologické výchově. Pokud se děti již v útlém věku naučí znát zásady zdravého způsobu života, postupně začnou i tak myslet a bude jen otázkou času, kdy se podle zásad správného životního stylu začnou také chovat. Budou nejen vědět, co je zdravé, chtějí umět to dělat, ale budou také chtít měnit svůj život a životní podmínky k lepšímu.

³ ANDERSONOVÁ, Jean ; FISCHGRUNDOVÁ, Susan ; LOBASCHEOVÁ, Mary . *Dobrý start do školy*. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-85282-92-5, s. 14

⁴ Kutálková Dana, *Jak připravit dítě do 1. třídy*, Praha: Grada Publishing, 2005, ISBN 80-247-1040-4, s.14-16

Školní zahrada by také určitě měla být místem, kde by se mohla rozvíjet volná dětská hra. Obzvláště v dnešní uspěchané době, kdy rodiče chtějí zvládnout spoustu věcí, se volná hra dětí pomalu vytrácí. Děti mívají pečlivě naplánované denní programy. Z rodičů se stávají řidiči a manažeři. Utichá dětská vlastní přirozená aktivita. Pro tu je třeba vytvořit vhodné prostředí, v němž se daná inteligence může začít rozvíjet. Místo, kde mohou předškolní děti podnikat své objevné výpravy, při kterých jsou samy aktivní, mohou sbírat slimáky, vytvářet si domečky ve křoví, prožívat si svá imaginární dobrodružství, poznat vlastnosti větru, mít příležitost hrát si s vodou, experimentovat se zemí či jiným přírodním materiálem, se kterým mohou rozvíjet svou tvořivost a fantazii.

Vzhledem k důležitosti výše uvedených skutečností se zdá, že „zájem o školní zahrady v posledních letech narůstá. Lze tak usuzovat z četnosti výskytu publikací k této problematice, dále ze zadání výzkumných projektů. Dotační politika státu a Evropské unie je také namířena tímto směrem, z aktivit veřejně prospěšných nadací a fondů je trend též dobře patrný.“⁵ V roce 2004 a 2006 provedla obecně prospěšná společnost Chaloupky, o.p.s. celorepublikový průzkum „Stav školních zahrad při základních školách v České republice“ a v roce 2007 VÚKOZ, v.v.i., Průhonice průzkum stavu školních zahrad ve Středočeském kraji (tento výzkum podpořilo Ministerstvo životního prostředí). Oba tyto výzkumy se sice týkají školních zahrad při základních školách, ale doufejme, že pomohou podpořit i obnovu školních zahrad při mateřských školách.

I přes vzrůstající zájem o toto téma, „z výsledků výzkumu vyplývá, že nejzásadnějším problémem většiny škol ve vztahu k jejich zahradě je nedostatek financí na přípravu obnovy zahrady a na samotnou realizaci obnovy. ... Chybí jednotný informační portál, který by školám pomáhal při hledání náplně, tvorby projektu a financí, který by umožňoval výměnu zkušeností a seznamoval s dobrými příklady z praxe.“⁶ S tímto názorem plně souhlasím.

2.2 Zdroje financování

Aby se mohly herní prvky i celkový ráz školní zahrady obnovit, je třeba podrobně probrat, s jakými financemi mají mateřské školy možnost hospodařit... Školy a školní zařízení se především řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb., který jim ukládá, jak se svými finančními prostředky zacházet. Na území Jihočeského kraje se v současné době nachází jen

⁵ Školní zahrady - nezastupitelný prvek v urbanismu sídel. *Acta Pruhonica*. 2008, 90, s. 25-33.

⁶ Školní zahrady - nezastupitelný prvek v urbanismu sídel. *Acta Pruhonica*. 2008, 90, s. 25-33.

tři církevní MŠ, dvě soukromé MŠ a sedm MŠ pro žáky se speciálními potřebami zřízených krajem. Ostatní MŠ jsou zřízeny obcí a jsou buď samostatný právní subjekt nebo patří pod ZŠ. Většina MŠ je tedy příspěvkovou organizací. Proto je pro ně rozhodující také zákon č. 50/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V těchto dvou zákonech je třeba hledat, které prostředky by se na školní zahradu daly použít.

Mateřské školy mohou hospodařit s

- a) finančními prostředky ze státního rozpočtu,
- b) finančními prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- c) příjmy z hlavní a doplňkové činnosti,
- d) finančními prostředky přijatými od zřizovatele,
- e) úplatou za vzdělávání a školské služby,
- f) dary a dědictvím
- g) prostředky poskytnutými z Národního fondu a ze zahraničí
- h) dotacemi z finančního mechanismu Norska

2.2.1 Finanční prostředky ze státního rozpočtu

Podle zákona č. 561/2004 Sb. § 160 , odst. c/ a d/ jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu tzv. přímé výdaje a jsou účelově určeny na platy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, na úhradu výdajů na sociální a zdravotní pojištění, na přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb /FKSP/, náklady vyplývající z pracovně právního vztahu , na učební pomůcky a školní potřeby, na další vzdělávání pedagogických pracovníků ...

§ 161, odst.2/ říká, že krajské normativy stanoví krajský úřad jako výši výdajů podle § 160 odst.1, písm. c a d/ připadající na jednotku výkonů na kalendářní rok. Výkony jsou děti, žáci, studenti, ubytování, stravování atd.

Podle § 163, odst.1 mohou školy získat i další finanční prostředky na vyhlášené programy – jsou účelově určeny na konkrétní výdaje a mají samostatné účelové znaky.

Mateřské školy z přidělených finančních prostředků na tzv.ONIV /ostatní neinvestiční výdaje/ mohou pořizovat učební pomůcky neinvestičního charakteru do hodnoty 40 tis. Kč za jeden kus. V rámci těchto prostředků se dá pořídit i určité vybavení zahrady do 40 tis. Kč, např. prolézačky nebo domečky z plastu apod. Musí to vždy být věci neinvestičního charakteru, protože investice nelze z těchto finančních prostředků pořizovat.

2.2.2 Finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků

Územní samosprávní celky, města i kraje, rozhodují o svých finančních prostředcích z rozpočtu, vyhláší své grantové programy na určité akce jak neinvestičního, tak investičního charakteru. Pokud je vyhlášen vhodný grantový program, může být použit na obnovu zahrady. Vzhledem k velkému počtu měst a krajů na území naší republiky se budou věnovat konkrétním grantovým výzvám, které jsou vyhlášovány na území Jihočeského kraje. Každé město i kraj zpracovává svůj vlastní rozpočet, z něhož pak rozděluje prostředky do různých oblastí. Pokud chtějí mateřské školy získat prostředky na obnovu svých zahrad, měly by sledovat granty vyhlášené odborem školství, životního prostředí nebo regionálního rozvoje. Informace jsou zveřejňovány na webových stránkách příslušného města či kraje.

2.2.2.1 Grantové programy měst

Menší města většinou nevyhláší grantové programy, které by se daly použít na obnovu školních zahrad. Jsou ve většině případů zřizovateli mateřských škol a proto o prostředcích investovaných do těchto příspěvkových organizací rozhodují přímo. V případech, ve kterých je to možné spíše zastupují, pomáhají nebo vypracovávají žádosti o granty vyhlášené vyššími územními samosprávními celky, ministerstvy, nadacemi i operačními programy fondu EU.

U magistrátů je to jiné. Mají své vlastní dotační programy týkající se ekologické výchovy či sportovních aktivit. V rámci těchto programů je možno žádat o příspěvek na rekonstrukci školní zahrady. Např. město České Budějovice vyhlásilo dne 13.1.2011 dotační program na podporu životního prostředí, jehož obecným cílem je ekologická výchova, vzdělávání, osvěta a pomoc životnímu prostředí. V rámci opatření 1 budou podpořeny ty projekty, které povedou občany města všech věkových kategorií tak, aby získali kladný postoj k ochraně životního prostředí a přijdou s novými náměty pro výchovu obyvatel. Tato výchova může probíhat i v mateřských, základních a středních školách. (např. přírodní zahrada). Dotace může být čerpána na jednorázové akce, ale i na akce pořádané během celého roku. Finanční prostředky mohou být použity i na nákup vybavení základny příjemce, maximálně do 40 tisíc Kč. Oprávněnými žadateli mohou být mimo jiné i školy a školská zařízení, organizace zřizované nebo zakládáné městem. Minimální výše dotace je 10 000,- Kč, maximální 350 000,- Kč, požadovaná spoluúčasť žadatele je 10% z uznatelných nákladů. Uzávěrka příjmu žádostí proběhne 31.3.2011.

2.2.2.2 Grantové programy kraje

Krajské územní samosprávné celky myslí jak na životní prostředí, tak na zkvalitňování výuky a sociálních služeb. Proto vyhláší své vlastní grantové programy týkající se těchto oblastí. MŠ uvažujícím o rekonstrukci zahrady se vyplatí sledovat tyto výzvy, nabízející získání finančních prostředků.

Opravy a rekonstrukce mateřských škol

V loňském roce byl vyhlášen v Jihočeském kraji Grantový program „Opravy a rekonstrukce mateřských škol“. Tento program byl administrovaný Odborem evropských záležitostí a jeho prioritní oblastí byly Lidské zdroje a sociální soudržnost. Protože žádostí k 1. výzvě se sešlo málo, byla ještě po jejím ukončení vyhlášena 2. výzva. Žadatelé mohli v rámci těchto výzev žádat od 17. 2. 2010 do 22. 6. 2010.

Hlavním cílem tohoto grantového programu byla podpora rozvoje mateřských škol na území Jihočeského kraje. Tento program chtěl mimo jiné podpořit úpravy a vybavení venkovních prostor mateřských škol tak, aby stav odpovídal aktuální legislativě v oblasti veřejného zdraví a přispěl ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. MŠ mohly mimo jiné žádat o prostředky na vybavení a úpravy školních zahrad neinvestičního charakteru (v případě nákupu drobného majetku do 40 tisíc Kč za 1 kus včetně DPH). O grant mohli žádat všichni zřizovatelé MŠ (kromě kraje) mající sídlo na území Jihočeského kraje. Minimální částka grantu byla 50 tisíc korun, maximální 100 tisíc korun. Minimální požadovaná spoluúčast žadatele byla 40% z celkové částky nákladů. V rámci těchto dvou výzev byly poskytnuty finanční prostředky všem žadatelům, 5 MŠ žádalo na obnovu zahrady. Celkové finanční prostředky na 1 projekt se pohybovaly mezi 75 000,- Kč – 100 000,- Kč.

V letošním roce kraj vyhlásil grantový program s názvem „Opravy a rekonstrukce mateřských škol, výstavba a rekonstrukce zařízení pro děti do tří let věku.“ Jak už jeho název napovídá byl oproti loňskému roku o něco rozšířen. Co se týče školních zahrad, prostředky na jejich obnovu by se daly čerpat stejně jako v loňském roce v rámci opatření 2, které se týká mimo jiné vybavení a úprav venkovních ploch neinvestičního charakteru. Toto opatření i jeho podmínky zůstávají stejné jako v loňském roce, dochází zde ke změně v maximální výši grantu, která je 200 000,- Kč. Spoluúčast pro MŠ zřizované krajem je 20 %, u ostatních MŠ zůstává 40%.

V letošním roce přibylo v grantovém programu ještě opatření č. 3. Týká se přímo rekonstrukcí venkovních ploch mateřských škol, jejich školních zahrad, včetně vybavení investičního charakteru. Minimální výše grantu činí 50 000,- Kč, maximální 400 000,- Kč. Požadovaná spoluúčast u MŠ zřizovaných krajem je 20% u ostatních 40%. Z grantu lze

pořídít úpravy zahrady i její vybavení. Grantové žádosti se mohou posílat od 16.2. do 15.3.2011.

Zdá se, že kraj si všiml špatného stavu školních zahrad a touto rozšířenou grantovou výzvou vychází MŠ vstříc. Škoda, že spoluúčast zůstává tak vysoká. Zřejmě jde o záměr, aby se samotná MŠ i zřizovatel starali o získání peněz a poté si svého díla více vážili.

Rozvoj venkova a krajiny

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví vyhlásil dne 3.1.2011 grantový program „Rozvoj venkova a krajiny“. Jeho opatření 2 je zaměřeno na environmentální výchovu a osvětu, jejíž cílem je zvyšování ekologického vědomí a změny v přístupu k životnímu prostředí. Specifickým cílem tohoto podopatření je neinvestiční podpora systému EVVO a činnosti subjektů zabývajících se tímto tématem. Konkrétně budou mimo jiné podpořeny činnosti středisek/center ekologické výchovy, škol a školských zařízení v oblasti EVVO a udržitelného rozvoje. Poskytovaná částka na jeden projekt je 10 – 100 000,- Kč. Z toho musí činit minimální spoluúčast žadatele 25% z celkových nákladů. Oprávněnými žadateli mohou být obce i samotné školy. Konec přijímání žádostí byl 31.1.2011. V loňském roce na obnovu školních zahrad u mateřských škol nebyly poskytnuty žádné příspěvky. Mateřské školy asi více využívají výše uvedeného grantu, který je přímo určen mateřským školám.

2.2.3 Hlavní činnost

Hlavní činnost organizace, v případě MŠ poskytování vzdělávání, je financována ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele. Z rozpočtu zřizovatele je poskytován příspěvek na provoz – náklady na energie, údržbu, služby apod.

§ 28, odst. 4, zákon č. 250/2000 Sb. říká, že příspěvková organizace hospodaří i s prostředky získanými vlastní činností - § 28, odst.1 . Školy mají příjmy z vlastní činnosti v rámci hlavní činnosti, u MŠ je to úplata za stravování, úplata za vzdělávání. To ošetřuje § 123, odst. 2, zákon č. 561/2004 Sb. Pokud se vytvoří na konci účetního období zisk, může být převeden do rezervního fondu.

2.2.4 Doplnková činnost

Zřizovatel může povolit své organizaci provozovat doplňkovou činnost. Tato doplňková činnost navazuje na její hlavní činnost a slouží k účelnějšímu využití odbornosti jejích zaměstnanců a majetku. Jejím hlavním principem je získání dalších finančních prostředků, přičemž nesmí ohrožovat činnost hlavní a nesmí být zpravidla financována z finančních prostředků státního rozpočtu. Tato činnost musí být povolena ve zřizovací listině. Podle zákona 250/2000 Sb. může organizace zisk ze své doplňkové činnosti použít ve prospěch své hlavní činnosti; zřizovatel může povolit i jiné využití tohoto zdroje. Zisk z doplňkové činnosti se po zdanění rozděluje do fondu rezervního a fondu odměn.

2.2.5 Rezervní fond

Tvoří se ze zlepšeného výsledku hospodaření, což znamená, že skutečné výnosy hospodaření jsou spolu s přijatým provozním příspěvkem větší než její provozní náklady. Zlepšený výsledek hospodaření se po schválení zřizovatele rozděluje do fondu odměn a do rezervního fondu. Zdrojem rezervního fondu mohou být také účelově vázané dotace nevyčerpané v daném roce. Prostředky z rezervního fondu, kromě účelově vázané dotace, může organizace použít k dalšímu rozvoji své činnosti, tedy i k obnově zahrady.

2.2.6 Finanční prostředky získané od zřizovatele a působnost zřizovatele

Zřizovatel přiděluje své zřízené organizaci finanční prostředky na neinvestice i na investice, stanovuje, na jaké výdaje jsou určeny. Stanoví i další podmínky, jak mohou být finanční prostředky dané organizace čerpány. Na vybavení zahrady může zřizovatel poskytnout finanční prostředky ze svého rozpočtu.

2.2.7 Úplata za vzdělávání a školské služby

Podle §123, zákona č. 561/2004 Sb. jsou vlastními příjmy právnické osoby, která vykonává činnost dané školy, tzn. že mohou být také použity na obnovu zahrady.

2.2.8 Dary a dědictví

§ 27 č. 250/2000 Sb. stanovuje, že příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu, který stanovuje zřizovací listina. Může nabýt nový majetek pouze potřebný pro její výkon činnosti, pro kterou byla zřízena. Tento majetek může získat buď

darem nebo dědictvím. K nabytí majetku darem potřebuje písemný souhlas zřizovatele. Zřizovatel může ve své zřizovací listině stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas. Obvykle k příjmu finančních darů blíže účelově neurčených do určité výše příspěvkové organizace nepotřebují předchozí písemný souhlas zřizovatele, neboť to mají ošetřeno ve zřizovací listině.

2.2.9 Fondy Evropské unie

Jednou ze základních politik EU je regionální politika. Jejím cílem je snaha zmenšit rozdíly mezi jejími regiony, které vedou ke snižování dynamiky celého Společenství. „Regionální politika prosazuje princip solidarity a soudržnosti, a to jak ke svým stávajícím, tak k přistupujícím členům... Pomoc regionální politiky je zaměřena na regiony, které jsou hospodářsky slabé, zaostávající v ekonomických ukazatelích, na regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím.“⁷ Její priority se přizpůsobují vývoji Společenství a jsou určeny vždy nově na určité období.

ČR vstoupila 1. 1. 2007 do nového programového období 2007 – 2013, které je pro ni nejvýznamnější etapou pro čerpání peněz z fondů EU. Naše republika má nyní možnost stát se největším příjemcem strukturální pomoci ze všech členských zemí EU v přepočtu na obyvatele. Hlavními cíli tohoto období jsou:

- zlepšit podmínky a podporu aktivit, které vedou ke zvyšování životní úrovně,
- posílit konkurenceschopnost a přitažlivost regionů pomocí inovačních prostředků, zlepšování životního prostředí, posilování zaměstnanosti,
- podpořit přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci prostřednictvím společných aktivit.

Evropský fond pro regionální rozvoj je svým objemem peněz největší ze strukturálních fondů. Jeho prostředky jsou určeny pro všechny cíle programového období 2007-2013 a zasahuje do mnoha oblastí. Odpovědnost za řízení a správné využívání peněžních prostředků spadá do pravomoci členského státu. Ten zřizuje další instituce a orgány, které zajišťují, aby se peníze z fondů dostaly k příjemcům, tedy k samotným realizátorům projektů.

Členské země EU mohou využívat zdroje evropských fondů pouze na základě vypracovaných operačních programů (OP). Pro současné období je v ČR určeno celkem 24

⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Abeceda fondů Evropské unie*, Naviga 4, s.r.o., 2008 s. 1

operačních programů, jež se dále dělí na tematické, regionální, programy pro Prahu a programy spadající pod Evropskou územní spolupráci.

Na obnovu zahrad u mateřských škol by mohly být použity finanční prostředky právě z těchto operačních programů. V praxi to znamená, že žadatel (MŠ přímo nebo zastoupená ZŠ či svým zřizovatelem) si musí v první řadě ujasnit, co chce řešit a kterými aktivitami svůj plán naplní. Pak může vypracovat projektový záměr.

Po jasném určení projektového záměru je třeba vybrat vhodný operační program. Při jeho výběru je třeba soustředit se, zda:

- program podporuje záměr žadatele,
- je žadatel oprávněný (lokalita, podporované aktivity, oprávněnost nákladů),
- se žadatel vejde rozpočtem do maximální nebo minimální výše podpory,
- žadatel stihne podat projekt v daném termínu.

Po vybrání některého operačního programu je někdy nutné vrátit se k původnímu záměru a poupravit ho tak, aby lépe splňoval daná kritéria.

Před samotným zpracováním žádosti je třeba se seznámit se všemi požadavky (jak a kdy předložit žádost, jaké podkladové materiály je nutné předložit, jaké jsou povinné a nepovinné přílohy). Každý operační program obsahuje tyto informace ve své příručce pro žadatele, která je součástí podkladů výzvy pro předkládání žádostí u daného operačního programu. Podané žádosti jsou zkontrolovány a vyhodnoceny na základě předem stanovených hodnotících a bodových kritérií. O výsledku hodnotícího procesu je žadatel vždy informován.

Při realizaci projektu je žadatel (realizátor) povinen splnit předem vytyčený cíl projektu.

Konkrétní programy, jejichž prostředky by mohly za určitých podmínek být použity k obnově školní zahrady u MŠ:

- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- ROP příslušné oblasti
- OP Mezinárodní a Přeshraniční spolupráce

OP Životní prostředí

Cílem operačního programu je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí, neboť kvalitní životní prostředí je základem zdraví, zvyšuje atraktivitu naší republiky a podporuje naši celkovou konkurenceschopnost. Řídícím orgánem OPŽP je Ministerstvo životního prostředí.

Osa 6 Zlepšování stavu krajiny a přírody nabízí MŠ určité možnosti k získání finančních prostředků. V rámci osy 6.3 Obnova krajinných struktur je možno žádat na projekty zaměřené na výsadbu zeleně a osa 6.5 podporuje projekty zaměřené na obnovu přírodě blízké zeleně uvnitř sídel, mj. na území školních zahrad, která zlepšuje kvalitu života. Žádost musí schválit agentura ochrany přírody a krajiny příslušného kraje.

V plánu výzev je v rámci této možnosti plánován příjem žádostí v únoru a v březnu tohoto roku.

V rámci osy 7 „Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu“ by MŠ mohly žádat o finanční prostředky na přestavbu svých zahrad. Tato osa nabízí mimo jiné podporu při zřizování center zaměřených na ochranu životního prostředí na celém území naší republiky.

MŠ, která by uvažovala o zřízení venkovní učebny ve své zahradě s maximální preferencí přírodních materiálů, by mohla být se svou žádostí úspěšná. Obzvláště sloužila-li by tato přírodní zahrada i pro veřejnost nebo ostatní MŠ v obci, čímž by vzniklo obecní centrum předškolní environmentální výchovy.

V roce 2011 je plánován příjem žádostí v rámci Prioritní osy 7 na září a říjen. Budou ale přijímány jen žádosti týkající se technického vybavení center a na tvorbu materiálů a pomůcek.

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Program je zaměřený na zlepšování kvality vzdělávání na všech stupních škol. Podporuje aktivnější vědecko-výzkumné činnosti i zvyšování úrovně vzdělání pedagogických pracovníků. Jeho řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Specifickým cílem osy 1.1 je zvýšení kvality počátečního vzdělávání. Podporuje mimo jiné zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení osvojení si klíčových

kompetencí a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání. V rámci této osy by mohly být čerpány prostředky i na rozvoj evaluačního prostředí, který poskytne zpětnou vazbu pro realizaci kurikulární reformy.

Od 14. 12. 2010 do 10. 2. 2011 je vyhlášena výzva pro všechny regiony naší republiky zaměřená na podporu realizace kurikulární reformy škol a školských zařízení. Mimo jiné v ní školy mohou žádat o finanční příspěvky na projekty podporující badatelské aktivity žáků v přírodních vědách. Minimální výše finanční podpory na 1 projekt je 5 milionů korun, maximální 30 milionů korun. Výše finanční podpory dosahuje 100% způsobilých výdajů projektu (85% OPVK, 15% státní rozpočet).

V tomto projektu by mohly žádat ty MŠ, které patří pod ZŠ. Školní zahrada mateřské školy by se stala v rámci tohoto projektu badatelským pracovištěm nejenom pro děti předškolního věku, ale především pro žáky základní školy.

V rámci oblasti 1.4 OP VK je podporováno zvýšení kvality vzdělávání a podmínek pro vzdělávání na základních školách. MŠMT v současné době vyhlásilo průběžnou šablonovou výzvu **EU peníze školám**. Čerpat peníze z těchto zdrojů mohou všechny mimopražské základní školy. Mimo jiné v ní mohou být žádány prostředky na zavádění nových vyučovacích metod a výukových činností, které vedou ke zkvalitnění a individualizaci výuky přírodovědných předmětů. Minimální výše požadované částky na 1 projekt je 300 000,- Kč, maximální výše se určuje podle vzorce, do kterého se dosazuje konkrétní počet žáků. Tento projekt nevyžaduje spoluúčast. 85% je hrazeno ze zdrojů ESF a 15 % z rozpočtu ČR. MŠ patřící pod ZŠ by mohly po splnění všech požadovaných výstupů ze zbylých finančních prostředků pořídit další neinvestiční majetek související s potřebami školy, tedy i věci do společné zahrady. Mluví se také o podobném projektu přímo pro mateřské školy. Informační pracoviště MŠMT ale zatím žádné takové zprávy nepotvrdilo. Prozatím není jasné zda a případně kdy bude tato výzva vyhlášena. Více informací zatím nemají.

Regionální operační programy ROP

Pro období 2007 – 2013 bylo připraveno 7 regionálních programů. Jednotlivý region soudržnosti zahrnuje jeden nebo více krajů. Řídícím orgánem příslušného regionu soudržnosti je regionální rada. Ta odpovídá za řádnou realizaci operačního programu. Výkonným orgánem je úřad regionální rady. Společným cílem ROP je urychlení rozvoje regionů ČR, posilování jejich konkurenceschopnosti a zvyšování jejich atraktivity. Další důležitou prioritou je také zlepšování životní úrovně a zvyšování kvality prostředí. Operační program má

4 prioritní osy, které ho rozdělují na logické celky, ty jsou dále rozděleny na oblasti podpory, jež vymezují jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné osy podpořeny.

Prioritní osa 2 „Stabilizace a rozvoj měst a obcí“ podporuje rozvojové projekty zaměřené na kvalitu života obyvatel a zlepšování životního prostředí. Oblast 2.5 „Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci“ je zaměřena mimo jiné na výstavbu, rekonstrukce a modernizace objektů využívaných k předškolní a mimoškolní péči o děti.

5. výzva do níž mohli žadatelé posílat své žádosti od 27.3.2009 do 30. 6. 2009 se týkala právě osy 2.5. Minimální výše celkových způsobilých výdajů byla 500 000,- Kč a maximální činila 65 000 000 Kč,-. Žádat mohly jak přímo školská předškolní zařízení zřizovaná obcemi nebo kraji, tak obce samotné. Požadovaná spoluúčast byla 7,5 %. Vyhodnocování výzvy se protáhlo až do podzimu roku 2010.

V současné době je možno podávat žádosti týkající se prioritní osy 2 „Stabilizace a rozvoj měst a obcí“ oblasti 2.2. „Rozvojové projekty spádových center“. Zaměření výzvy je mimo jiné na výstavbu, rekonstrukci a vybavení objektů občanské vybavenosti (mohou se do nich počítat i MŠ), objektů pro kulturu, volný čas, komunitní život a veřejný sektor. Pokud MŠ dobře spolupracuje s obcí, pak je zde možnost společné dohody, kdy zahrada MŠ bude v odpoledních hodinách a o víkendech přístupna i veřejnosti. Pak mohou vytvořit společný projekt pro volnočasové aktivity rodin s malými dětmi či odpočinkovou zónu. Také z této osy mohou být hrazeny revitalizace zanedbaných areálů, objektů a ploch v sídlech. To by se týkalo těch MŠ, které přemýšlí o nové zahradě a v jejich blízkosti se nachází nějaký zanedbaný pozemek. Do 13. výzvy ROP Jihozápad mohou být zasílány žádosti od 4. 1. 2011 do 25. 3. 2011. Žadatelé mohou být obce. Minimální požadovaná částka celkových způsobilých výdajů na 1 projekt je 500 000,-Kč maximální činí 60 mil. korun. Požadovaná spoluúčast je min. 15%.

Operační programy Přeshraniční spolupráce

Společnými cíli programů jsou nejenom podpora příhraniční spolupráce a odstraňování přetrvávajících bariér, ale i posilování jejich dalšího rozvoje a vzájemných sociálních i kulturních vztahů. Konkrétní priority jsou přesně vymezeny a popsány v rámci příslušného programu. Příjem žádostí je kontinuální s průběžným schvalováním přijatých žádostí. Vhodnými žadatelé jsou zpravidla kraje, obce, neziskové organizace působící v příhraničních krajích. V operačních programech přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace musí mít obě strany hranice. Projekty

musí zahrnovat příjemce z obou zemí. Další podmínkou je spolupráce nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné využívání pracovníků, společné provádění, společné financování. Řídícím orgánem v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj. V období 2007-2013 jsou OP PS realizovány v 5 dvoustranných operačních programech:

- ČR – Sasko
- ČR – Bavorsko
- ČR – Rakousko
- ČR – Slovensko
- ČR – Polsko

I v tomto případě budu ve své práci sledovat programy týkající se Jihočeského kraje. Podmínky všech OP Přeshraniční spolupráce jsou podobné.

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko

Pro Jihočeský kraj a další hraniční kraje je určen Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko. Je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Zaměřuje se mimo jiné, stejně jako všechny OP Přeshraniční spolupráce, na podporu vzdělávání a sociální integrace, na posílení spolupráce mezi regionálními institucemi a dalšími organizacemi. V rámci programu se realizují samostatné projekty v částce vyšší než 20 000,- EUR (cca 480 000,- Kč).

Součástí těchto programů na území Jihočeského kraje je tzv. **Fond malých projektů**, v jehož rámci spolupracuje Jihočeský kraj a regiony Horní a Dolní Rakousko a Dolní Bavorsko. Správcem a administrátorem česko-rakouského FMP pro Jihočeský kraj je sdružení Jihočeská Silva Nortica. Je určen pro podporu malých investičních i neinvestičních projektů typu „people-to-people“. Aktuální uzávěrka posledního kola je 25.3.2011. Minimální výše příspěvku je 2 353,- EUR (cca 56 000,- Kč), maximální 40 000,- EUR (cca 960 000,- Kč) Požadovaná spoluúčast žadatele činí 15%. Vhodnými žadateli jsou jak obce, tak přímo školy nebo jiné neziskové organizace. Každý žadatel musí mít zahraničního partnera v příhraničním území Horního a Dolního Rakouska.

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Svobodný stát Bavorsko

Zaměřuje se mimo jiné na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, podporu vzdělání a sociální integrace a ochranu životního prostředí. Přijímány jsou žádosti s celkovým rozpočtem nad 25 000,- EUR (cca 600 000,- Kč). Podpora projektu činí maximálně 85% ze způsobilých nákladů. Žádosti s rozpočtem nižším než 25 000,- EUR jsou podporovány Dispozičním fondem.

Dispoziční fond je určitou obdobou Společného fondu malých projektů. Je to flexibilní instrument, který podporuje přímou přeshraniční spolupráci v regionech, především přeshraniční setkávání, sportovní turnaje, výměny mládeže atd. Administrátorem fondu pro Jihočeský kraj je Euroregion Šumava. Minimální příspěvek z fondu činí 1 000,- EUR (cca 24 000,- Kč), maximální je 10 000,- EUR (cca 240 000,- Kč). Dotace bude tvořit maximálně 75% veškerých způsobilých výdajů. Zbytek musí zajistit žadatel.

Program rozvoje venkova

Pro programové období 2007 – 2013 byl na podporu rozvoje venkova jako součásti společné zemědělské politiky EU vytvořen finanční nástroj – Evropský zemědělský intervenční fond. Ten je zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. Kromě dalších programů má ve své kompetenci „Program rozvoje venkova“, v jehož rámci osy 3 oblasti 3.2 „Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby“ je pomoc zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení služeb včetně předškolní a mimoškolní péče o děti v obcích do 500 obyvatel. Tato osa podporuje jak výstavbu a rekonstrukci budov, tak i ploch sloužících k zajištění občanského vybavení v oblasti školství. Žadatelé o finanční příspěvek mohou být obce jako zřizovatelé MŠ. Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000,- Kč. Příspěvek EU činí 75% příspěvek ČR 25%. Fond vyhlašuje výzvy týkající se této osy každoročně v říjnu.

2.2.10 Dotační programy ministerstev

Dotační a grantová řízení představují zásadní zdroj financování veřejně prospěšných subjektů. Každé řízení má svá specifika, nicméně dají se vyvodit obecné zásady grantových dotačních řízení a procesů. Příslušná ministerstva vyhlašují své dotační programy na svých webových stránkách. Výzvy jsou zaměřené na určité akce jak neinvestičního, tak investičního charakteru. Pro žádosti o tyto finanční prostředky platí podobná pravidla jako u žádostí do

operačních programů. Pokud je vyhlášen vhodný grantový program, a jsou splněny všechny podmínky, může být použit na obnovu zahrady.

V roce 2009 a v předchozích letech byl vyhlášován MŠMT rozvojový program „Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve školách“. Jak už jeho název naznačuje, cílem bylo podpořit projekty environmentálního vzdělávání v souladu se školními vzdělávacími programy. Požadovaná dotace mohla být od 20 000 do 150 000 Kč, přičemž spoluúčast činila nejméně 20%. Peníze byly poskytnuty ze státního rozpočtu. Žadatelé mohli být mimo jiné přímo MŠ. Momentálně není v platnosti žádná podobná výzva.

2.2.11 Dotace z finančního mechanismu Norska

ČR využívá od roku 2004 – 2014 finanční mechanismy EHP/Norska. Prostřednictvím těchto mechanismů přispívají Norské království, Islandská republika a Lichtenštejnské knížectví vybraným zemím přistupujícím do Evropského hospodářského prostoru na některé projekty.

Z těchto prostředků (z velké části 85%, 15% kraj) pocházel vyhlášený „Program rozvoje Jihočeského kraje v oblasti školství, kulturního a historického dědictví a podpora programů pro děti se specifickými problémy“ v roce 2007. Mimo jiné byl zaměřený na modernizaci a vybavení jeslí, školek a dětských domovů. K realizaci byly vybrány i 3 rekonstrukce školních zahrad u MŠ. Každé byla poskytnuta částka přes 1 000 000,- Kč.

Po dvou letech byla dne 28.7. 2010 podepsána další Dohoda o Finančním mechanismu EHP a Finančním mechanismu Norska pro období 2009-2014. Alokace pro Českou republiku činí celkem 3,27 mld Kč. Následně bude dárci vytvořen právní rámec pro zajištění implementace těchto finančních mechanismů 2009-2014 ve všech přijímacích státech. Současně budou zahájena jednání mezi ČR a zeměmi EHP, které stanoví prioritní oblasti a systém řízení v České republice. Prozatím MŠ mohou doufat, že budou mít další příležitost k získání finančních prostředků na zlepšení stavu své školní zahrady.

2.2.12 Finanční prostředky od nadací a nadačních fondů

Dalším zdrojem finančních prostředků na rekonstrukci zahrady by mohly být peníze přijaté od různých nadačních fondů. Nadace vyhláší své grantové výzvy za určitým účelem. Tyto výzvy jsou většinou určeny příspěvkovým nebo neziskovým organizacím za určitých podmínek. Strategie vyhlášených projektů bývá tzv. „win – win: Vítězství na straně žadatele i dárce“, což znamená, že žadatel svým projektem naplňuje plány a cíle dárce. U poskytování

peněz příspěvkovým organizacím bývá obvykle podmínkou plánování či realizace projektu za účasti veřejnosti. Poté i společné užívání vybudované věci. I v oblasti nadačních fondů budu vyhledávat ty, jejichž prostředky mohou využívat MŠ na území Jihočeského kraje. Jedinou výjimkou je nadační fond Zelený poklad, který se přímo zaměřuje na školní zahrady a mohl by být příkladem pro ostatní města a kraje.

Nadace životní prostředí města Plzně - Zelený poklad

V Plzni existuje nadační fond „Zelený poklad“, který vznikl již v roce 1999 z Nadace životního prostředí města Plzně. Jeho zřizovatelem je město Plzeň a klade si za cíl podporovat projekty zaměřené na ochranu přírody, revitalizaci veřejných prostranství a ekologickou výchovu dětí, mládeže i široké veřejnosti. Město Plzeň je největším dárce nadačního fondu (od roku 2006 každoročně daruje 2 miliony korun), další prostředky jsou získávány od místních firem, zahraničních dárců a dalších subjektů.

Nadační fond má vyhlášen grantový program „Zelené zahrady“, jehož motto zní: „Učebna v přírodě má své nezastupitelné místo ve školní výuce stejně jako tělocvična nebo počítačová učebna.“ Cílem programu je podpořit netradiční formy výuky v oblasti ekologie přeměnou tradiční školní zahrady na „ekologickou školní zahradu“. Žadatelé mohou být mimo jiné školy všech stupňů, tedy i MŠ, působící v Plzni. Každoročně jsou uspokojeny žádosti mateřských škol na obnovu zahrady.

Nadace ČEZ - Oranžové hřiště

Nadace ČEZ pravidelně vyhlašuje grantové řízení Oranžové hřiště. Toto grantové řízení podporuje výstavbu dětských hřišť a sportovišť. Podoba hřiště je plně v kompetenci žadatele, musí pouze splňovat platné hygienické a bezpečnostní předpisy. Přijímání žádostí probíhá obvykle od listopadu do ledna. Letošní termín byl vyhlášen od 15.11.2010 do 31.1.2011. Výše příspěvku činí maximálně 1 000 000,- Kč a není nutná finanční spoluúčast žadatele. Žadatelé mohou být pouze obce, města nebo městské části, což znamená, že MŠ musí žádat prostřednictvím svých zřizovatelů. Letos bylo vyhlášeno nové pravidlo, že každý žadatel smí podat pouze jednu žádost. Do loňského roku jich mohl podat více, což bylo pro větší města výhodné.

Nadace Partnerství – Místo pod stromy

Tento grantový program podporuje vznik nových a obnovu stávajících zelených prostranství (např. parků, dětských hřišť, veřejnosti otevřených školních zahrad, ...). Nadace

vyžaduje zapojení škol, veřejnosti, místních spolků, občanských sdružení do všech fází utváření nově vznikajících míst. Domnívá se, že účast na tvorbě zajistí splnění představ a potřeb obyvatel tak, aby následně tato nově vzniklá prostranství byla plně využívána. Do realizace projektu musí být kromě nositele zapojeni i další partneři. V ideálním případě by mělo dojít ke spolupráci školy s obcí a veřejností. Účast partnerů je třeba prokázat smlouvou o partnerství. V rámci projektu mohou žadatelé žádat jak na přípravu, tak na samotnou realizaci, nákup stromů, keřů, laviček, herních prvků i úpravu terénu. Část přidělené částky musí být prokazatelně použita pro obnovu zeleně. Další podmínkou je, že území musí být po dokončení otevřené a přístupné veřejnosti. Oprávněnými žadateli mohou být školy, obce i občanská sdružení téměř ze všech krajů ČR (kromě kraje Praha) Maximální výše grantu je 200 000,- Kč (z toho je 20% na přípravu projektu uskutečněnou komunitním plánováním, zbývajících 80% na samostatnou realizaci.) Uzávěrka příjmu žádostí je 2.3.2011. Je na vedoucích učitelkách MŠ, nadřazených ZŠ a jejich zřizovatelích, aby zvážili, zda jsou výše uvedené podmínky pro ně splnitelné. Grant mohou čerpat MŠ pouze spadající pod ZŠ. V minulých letech bylo vybráno několik projektů úprav školních zahrad ZŠ + MŠ k realizaci.

Nadace Partnerství – Strom života

Podobné podmínky si klade další grantový program nadace Partnerství – Strom života. Jedná se o malý grant, kdy žadatel může žádat finanční podporu maximálně 20 000,- Kč. Uzávěrky jsou v letošním roce 20. 1. a 18. 8. 2011. Stejně jako u výše uvedeného grantu, byly i zde k realizaci vybrány projekty ZŠ + MŠ na obnovu jejich zahrady.

Nadace Partnerství – Škola pro udržitelný život

Nadace Partnerství ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy a etiky Rýchory – sever již po několik let vyhlašují výzvy k předkládání projektových žádostí do programu Škola pro udržitelný život. Cílem programu je zpracování vize udržitelného rozvoje školy v obci, zapojení žáků do plánování projektu a poté jeho uskutečnění ve spolupráci školy a dalších partnerů. Do programu se mohou přihlásit školy, které chtějí spolupracovat s obcí, veřejností a dalšími partnery, chtějí přispět ke zlepšení stavu životního prostředí i k posílení pozitivních vzájemných vztahů mezi všemi účastníky. V roce 2009 mohli žadatelé získat na svůj projekt maximálně 60 000,- Kč. Uzávěrka proběhla 19. 8. 2010. Informace o letošní výzvě budou zveřejněny na jaře na internetových stránkách nadace.

Nadace Veronica – Ekologická výchova

V loňském roce byl vyhlášen grantový program na podporu budování vztahů k přírodě, posilování ohleduplnosti a odpovědnosti vůči životnímu prostředí. Tento program chtěl pomoci především těm, kteří dovedou relativně malé peníze využít jako velké. Výše grantu byla maximálně 10 000,- Kč. Žadatelé mohli být mimo jiné i školy z celého území republiky, které využívají školní zahrady k bezprostřednímu kontaktu s přírodou. Uzávěrka proběhla 30. 9. 2010.

Vzhledem k nízkým ziskům nadace je v roce 2011 vyhlášeno grantové kolo na ochranu přírody a krajiny, ale nepodporuje školní zahrady.

Komunitní nadace Konabo Blanicko-Otavská – Pohyb nás baví

Nadace vyhlásila v roce 2010 grant Pohyb nás baví. Grant byl vyhlášen společně s městem Strakonice, které ho realizovalo v rámci programu Zdravého města Strakonice. Podpořené projekty musely mít přínos pro subjekty města Strakonice. Oprávněnými žadatelé mohli být mimo jiné příspěvkové organizace i občanská sdružení. Cílem tohoto grantu bylo podpořit zdravý životní styl, aktivní pohyb dětí a mládeže a aktivity pro celou rodinu. Finance mohly být poskytnuty mimo jiné na oživení plácků, dětských a sportovních hřišť na území města Strakonice. Minimální finanční příspěvek byl 1 000,-Kč, maximální 25 000,- Kč. Občanská sdružení musela své projekty spolufinancovat z 20%, příspěvkové organizace z 50%. Uzávěrka proběhla 31. 5. 2010. Na školní zahrady nebyly podány žádné žádosti.

Nadace Via - „ČSOB a ERA pro podporu regionů“

Nadace Via vyhláší v rámci podpory místních iniciativ dva grantové programy na podporu projektů, které přispívají k vytváření aktivní komunity. Tyto grantové fondy si kladou za cíl podporovat jen nové nápady. Maximální výše jednoho grantu je 70 000,-Kč. Jeden žadatel může podat maximálně jednu žádost do obou grantů. Neziskové organizace mohou požádat o příspěvek až do výše 90% celkových nákladů, obce a příspěvkové organizace do výše 50%. Uzávěrka pro podání žádostí je 18.3.2011. Pokud by chtěly MŠ využít tuto příležitost, záleželo by hodně na tom, jak bude projekt pojatý. Jestliže by byla obnova zahrady skutečně prací místních lidí a záměr projektu vycházel z toho, že tito lidé poukazují na to, že je potřeba s tím něco udělat, pak by mohla být tato žádost uznána. Místními lidmi nemohou být samozřejmě jen rodiče dětí a personál MŠ. Další podmínkou je, že zahrada bude otevřena veřejnosti.

2.2.13 Občanská sdružení

Rodiče a učitelé mohou pro mateřskou školu žádat o peníze i jako nezisková organizace, a to v případě, že založí občanské sdružení. Některé nadační fondy podporují jen neziskové organizace, anebo jim poskytují výhodnější podmínky, co se týče spoluúčasti. Neziskovou organizací může být občanské sdružení.

Podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů mohou občané zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení a v nich se sdružovat. Členy sdružení mohou být i právnické osoby. Samotná sdružení jsou právnickými osobami. Toto „sdružení vzniká registrací, na níž mohou podávat návrh nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let.“⁸ Občanské sdružení je nezisková organizace, což znamená že předmětem její činnosti není zisk. Její činnost většinou určují vnitřní stanovy sdružení, do kterých si může sdružení dát např. „budeme podporovat MŠ v její činnosti“. Občanská sdružení mají plnou právní subjektivitu, řídí se obecnými předpisy pro právnické osoby a mohou hospodařit se svým majetkem dle vlastního uvážení. Mohou tedy ze svých prostředků financovat např. vybavení školní zahrady, které pak převedou do vlastnictví mateřské školy. O svém hospodaření jsou povinny vést účetnictví.

2.3 Práce svépomocí

Pokud MŠ nemá dostatek financí, neboť jí zřizovatel poskytuje peníze pouze na nutné výdaje a ani nesplní všechny podmínky pro přidělení některého grantu, má ještě možnost přehodnotit styl zahrady. „Může dětem nabídnout prostor bez prolézaček, zato vhodný k volné hře. Dnes v dětském životním prostředí převažují zóny nebezpečí. Proto musíme vědomě a cíleně vytvářet místa, ve kterých se děti mohou seznámit s přírodou a kde si mohou svobodně vytvářet své vlastní hry.“⁹ Takovým místem by mohla být právě zahrada u MŠ. Všichni dobrovolníci, učitelé, rodiče, veřejnost, nepedagogický personál školy, by mohli společnými silami vytvořit takovou zahradu. Tento proces by byl jistě pro všechny zúčastněné novou a neobvyklou zkušeností.

⁸ *Sbírka zákonů* [online]. § 6, odst. 2, zákon 83/ 1990 Sb. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_>.

⁹ GRÜNDLER, Elisabeth C.; SCHÄFER, Norbert. *Dětská hřiště a zahrady v přírodním stylu*. Praha : Ministerstvo životního prostředí ČR, 2010. 85 s. ISBN 978-80-7212-523-4. s.11

K realizaci tohoto nevšedního stavebního projektu jsou třeba lidi a jejich odhodlání zúčastnit se, stavební materiál, nástroje a nářadí. Občas se mezi dobrovolnými pracovníky či v blízkém okolí najdou i dárci materiálu.

U zahrad vzniklých svépomocí však nastává problém s tímto způsobem vyrobenými herními prvky. Základní nároky na ně uvádí česká legislativa. Veškeré výrobky, které mají být umístěny do školní zahrady musí být certifikovány státní zkušebnou. Tento certifikát mohou získat i nestandardní herní prvky, pokud splňují požadavky platných norem, anebo je zkušebna na základě analýzy rizik uzná za bezpečné. Tato certifikace bývá poměrně finančně nákladná. V případě žádosti o certifikaci je důležité rozlišit, zda se jedná o hrací prvky nebo mobiliář. Tím může být např. i vrbové typí, neboť není určeno k tomu, aby na něj děti lezly nebo vyskakovaly. Naopak spadlý strom, na který děti mohou lézt, podléhá certifikaci. Povinnost certifikace vyplývá ze zákona a certifikací se odpovědnost za bezpečnost přesouvá na autorizovanou osobu.

3 Praktická část

Cíl práce

Ráda bych si ověřila tyto domněnky:

- 1) V současné době zahrady mateřských škol neodpovídají ani představám učitelek ani plně neuspokojují potřeby předškolních dětí.
- 2) Nedostatek finančních prostředků je hlavním důvodem tohoto neuspokojivého stavu.
- 3) MŠ ve většině případů nevyužívají všechny možnosti k získání finančních prostředků (např. nepodávají žádosti do grantových programů), čekají jen na peníze přidělené od svého zřizovatele.
- 4) Na obnovu zahrady se dají sehnat prostředky od sponzorů. Když se všichni snaží, vždy se nějaký sponzor najde.

Hlavním cílem mé bakalářské práce je zmapovat situaci a pomocí dotazníků a rozhovorů získat co nejvíce informací, především od těch, kdo ví, jak na to. Po celkovém vyhodnocení vypracovat přehled dostupných příležitostí k získání finančních prostředků pro úpravy zahrad v mateřské škole a tím snad pomoci usnadnit práci těm, kteří přemýšlejí o obnově své zahrady.

3.1 Dotazník pro učitelky (Příloha č. II)

Pomocí tohoto dotazníku jsem chtěla zjistit, jak jsou na tom jiné mateřské školky, co se týče školních zahrad a jaké již využily možnosti k jejich obnově.

Osobně jsem oslovila 60 respondentů a vrátilo se mi 43 vyplněných dotazníků. Z toho vyplývá, že návratnost byla 72 %.

Abych mohla oslovit více krajů, rozhodla jsem se požádat o pomoc celostátní síť Pavučina, která sdružuje MŠ z celé republiky. Jejich krajský koordinátoři rozeslali mailem můj dotazník přímo do MŠ ve svých oblastech. Nevím přesně, kolik bylo osloveno respondentů. Domnívám se, že jich mohlo být tak kolem 20 z každého kraje. Vycházím-li z tohoto čísla, bylo rozesláno 280 dotazníků. Vyplněných se mi jich vrátilo mailovou i tradiční poštou 83. Návratnost tedy byla 30 %. Procentuální návratnost se ale velmi liší kraj od kraje.

Celkově se mi vrátilo 126 vyplněných dotazníků.

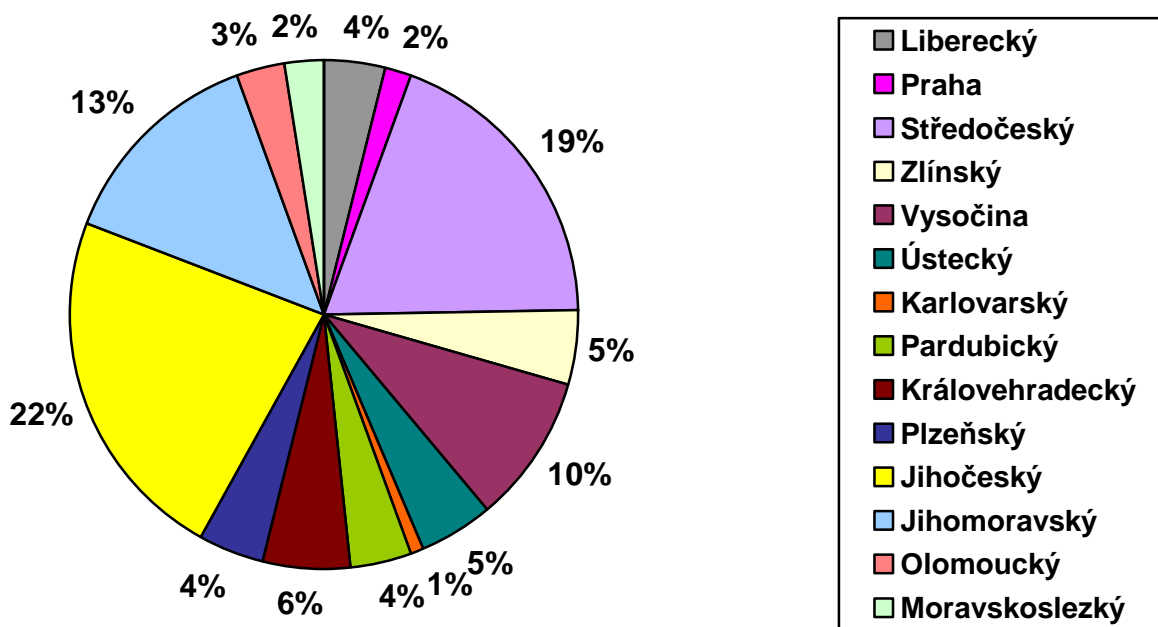
V dotazníku byly tyto otázky:

1. V jakém kraji se nachází Vaše MŠ?

Chtěla jsem získat kompletní informace z celé republiky.

Dotazníky se mi vrátily nerovnoměrně.

z Jihočeského kraje	27 (22%)
ze Středočeského kraje	24 (19%)
z Jihomoravského kraje	17 (13%)
z kraje Vysočina	12 (10%)
z Královehradeckého kraje	7 (6%)
z Ústeckého kraje	6 (5%)
ze Zlínského kraje	6 (5%)
z Pardubického kraje	5 (4%)
z Plzeňského kraje	5 (4%)
z Libereckého kraje	5 (4%)
z Olomouckého kraje	4 (3%)
z Moravskoslezského kraje	3 (2%)
z kraje Praha	2 (1%)

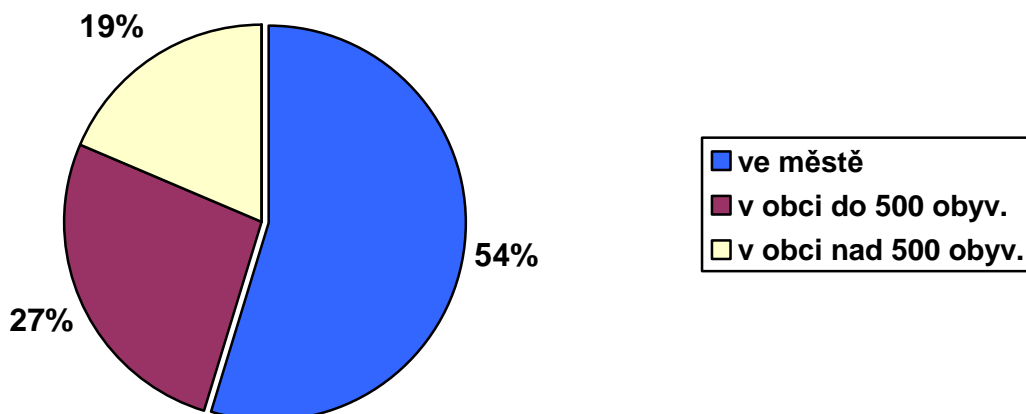

. Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 1 (výšeče znázorňují %)

2. Jste MŠ působící:

Chtěla jsem zjistit, zda jsou na tom lépe, co se týče školních zahrad a získávání finančních prostředků, MŠ v malé obci nebo naopak ve městě.

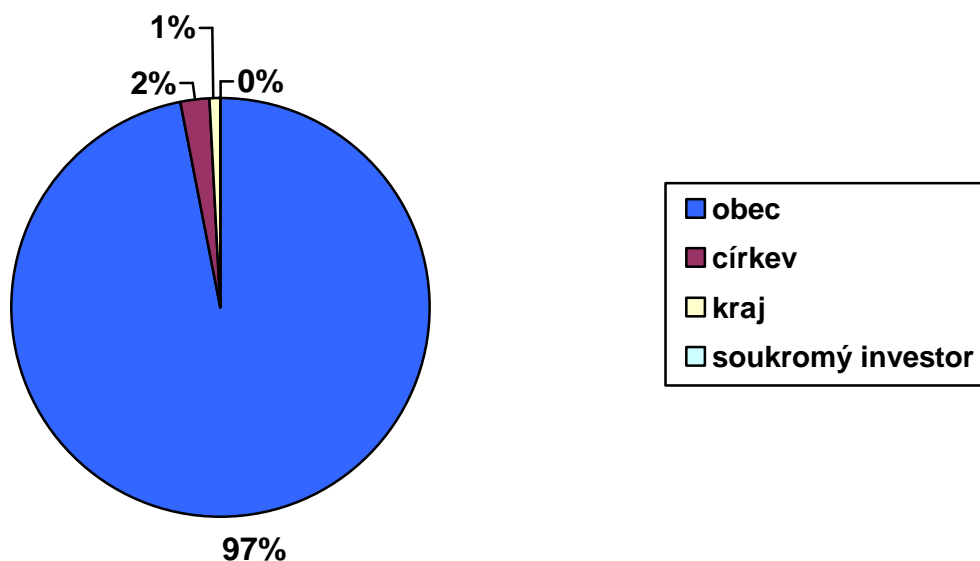
ve městě	odpovědělo 68 respondentů (54%)
v obci s více než 500 obyv.	odpovědělo 33 respondentů (27%)
v obci s méně než 500 obyv.	odpovědělo 23 respondentů (18%)

Graf 2: Vyhodnocení otázky č. 2 (výšece znázorňují %)

3. Kdo je Váš zřizovatel?

obec	odpovědělo 122 respondentů (97%)
soukromý investor	neodpověděl nikdo (0%)
církev	odpověděli 3 respondenti (2%)
kraj	odpověděl 1 respondent (1%)

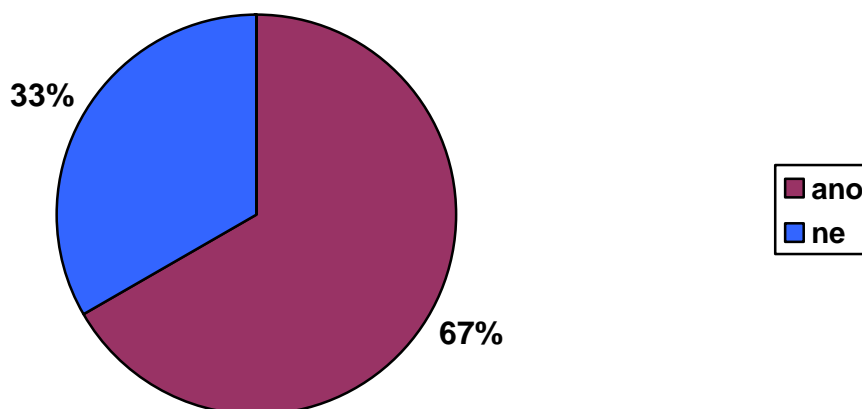
Graf 3: Vyhodnocení otázky č. 3 (výšece znázorňují %)

Výše uvedené otázky jsou důležité pro výběr vhodného typu grantu.

4) Jste samostatný právní subjekt?

Tato otázka mi měla pomoci zodpovědět, zda jsou na tom, co se týká financí, lépe školky spadající pod ZŠ, anebo ty, co jsou samostatným právním subjektem.

ano odpovědělo 84 respondentů (67%)
ne odpovědělo 42 respondentů (33%)

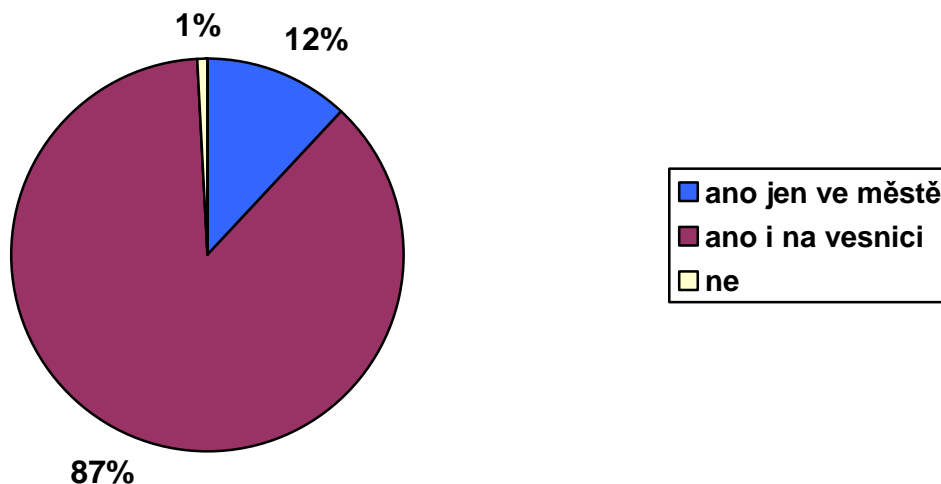
Graf 4: Vyhodnocení otázky č. 4 (výšece znázorňují %)

Některé školky získaly prostředky na obnovu zahrady právě proto, že spadají pod ZŠ, některým naopak z toho samého důvodu peníze chybí. Tato otázka je opět důležitá při výběru typu grantového programu.

5) Myslíte si, že školní zahrada u MŠ je nezbytná?

Tato otázka zjišťovala názory na důležitost školních zahrad.

ano (jen ve městě) odpovědělo 15 respondentů (12%)
ano (i na vesnici) odpovědělo 110 respondentů (87%)
ne odpověděl 1 respondent (1%)

Graf 5: Vyhodnocení otázky č. 5 (výšece znázorňují %)

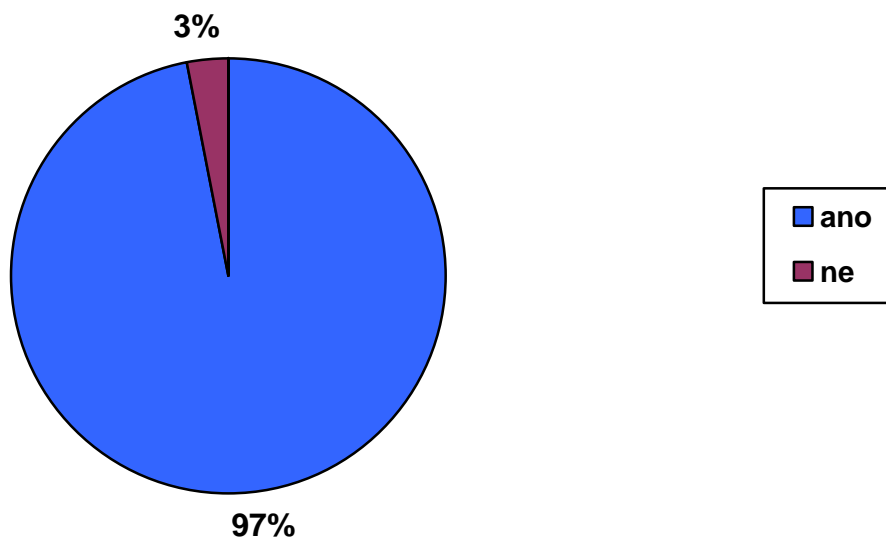
Z grafu jasně vyplývají názory respondentů.

6) Má Vaše školka vlastní školní zahradu?

Tato otázka mi měla potvrdit moji domněnku, že většina MŠ svojí vlastní školní zahradu má.

ano odpovědělo 122 respondentů (97%)

ne odpověděli 4 respondenti (4%)

Graf 6: Vyhodnocení otázky č. 6 (výseče znázorňují %)

Moje domněnka se potvrdila. Téměř všechny z dotázaných MŠ mají vlastní školní zahradu.

V této fázi dotazníku 4 respondenti skončili s vyplňováním. Další otázky se už týkaly konkrétních zahrad. Všichni 4 respondenti odpověděli, že si myslí, že školní zahrada je pro mateřské školy nezbytná jak ve městě, tak i na vesnici. 2 z nich působí ve městě, 2 v obci s méně než 500 obyvateli. 3 z nich spadají pod ZŠ. 1 respondent dopsal vysvětlení tohoto stavu: Po připojení k ZŠ vzniklo ze školní zahrady veřejné hřiště. (Snad je vyhovující a může ho MŠ nadále užívat dle svých potřeb.)

7. Splňuje Vaše zahrada představy o správné zahradě pro MŠ?

a) Je dostatečně vybavena herními prvky?

b) Má dostatečnou rozlohu?

c) Naplňuje celkový ráz zahrady Vaši představu? (v čem ne?)

Tato otázka zjišťovala vybavenost zahrad – s čím jsou MŠ spokojené a naopak nespokojené.

Odpovídalo už jen 122 respondentů.

na podotázku: a) **Je dostatečně vybavena herními prvky?** odpovědělo

ano 57 respondentů (47%)

ne 66 respondentů (53%)

na podotázku: b) **Má dostatečnou rozlohu?** odpovědělo

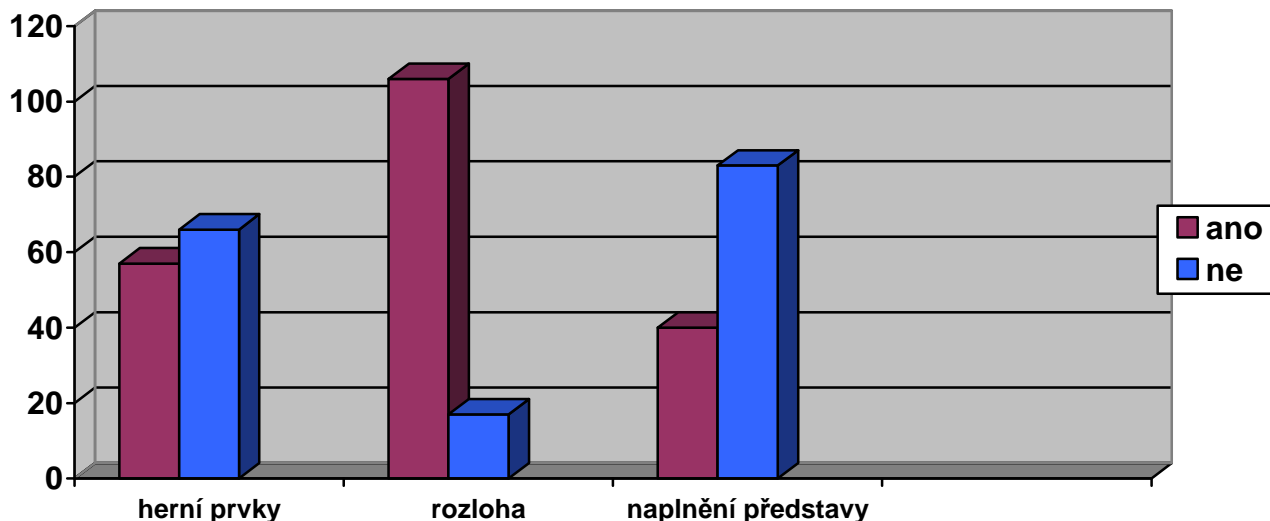
ano 106 respondentů (87%)

ne 17 respondentů (13%)

na podotázku: c) **Naplňuje celkový ráz zahrady Vaši představu? (v čem ne?)** odpovědělo

ano 40 respondentů (33%)

ne 82 respondentů (67%)

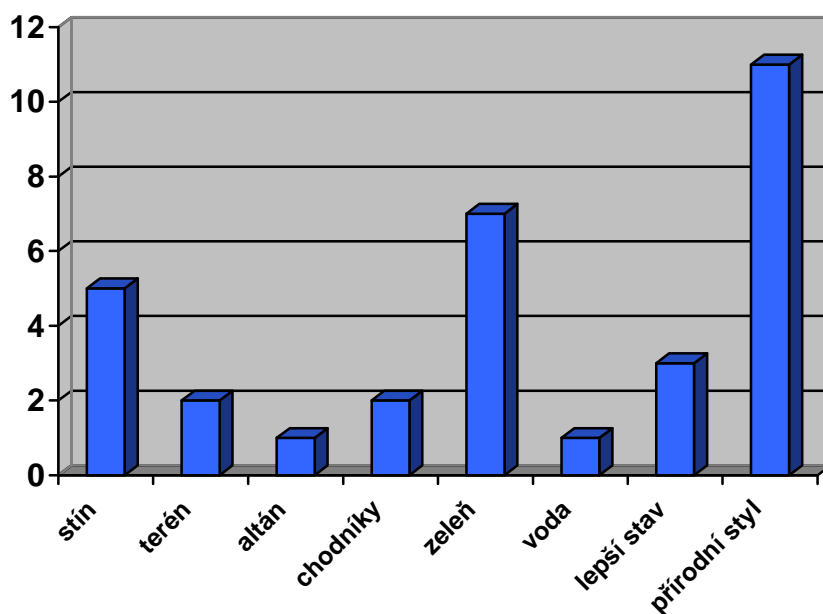
Graf 7: Vyhodnocení otázky č. 7 (výška grafu znázorňuje počet respondentů)

U podotázky a) mě docela překvapilo, že téměř polovina mateřských škol je spokojena s herními prvky na zahradě. Předpokládala jsem, že nedostatečné herní prvky jsou tím největším důvodem k nespokojenosti.

U podotázky b) jsem se domnívala, že většina škol bude se svojí rozlohou spokojena a pokud není, ve většině případů se stejně tento problém nedá řešit.

Podotázka c) zjišťovala úplnou spokojenost respondentů se svojí školní zahradou a v případě nespokojenosti dávala prostor k vyjádření dalších požadavků na svoji zahradu. Objevily se tyto nápady:

málo stínu	5 respondentů (4% z celkového počtu)
nevyhovující terén	2 respondenti (2% z celkového počtu)
chybí altánek	1 respondent (1% z celkového počtu)
nevyhovující chodníky	2 respondenti (2% z celkového počtu)
málo zelených ploch	7 respondentů (6% z celkového počtu)
chybí voda	1 respondent (1% z celkového počtu)
celkový lepší stav	3 respondenti (2% z celkového počtu)
nová vize zahrady v přírodním stylu	11 respondentů (9% z celkového počtu)

Graf 8: Vyhodnocení podotázky č. 7 c) (výška grafu znázorňuje počet respondentů)

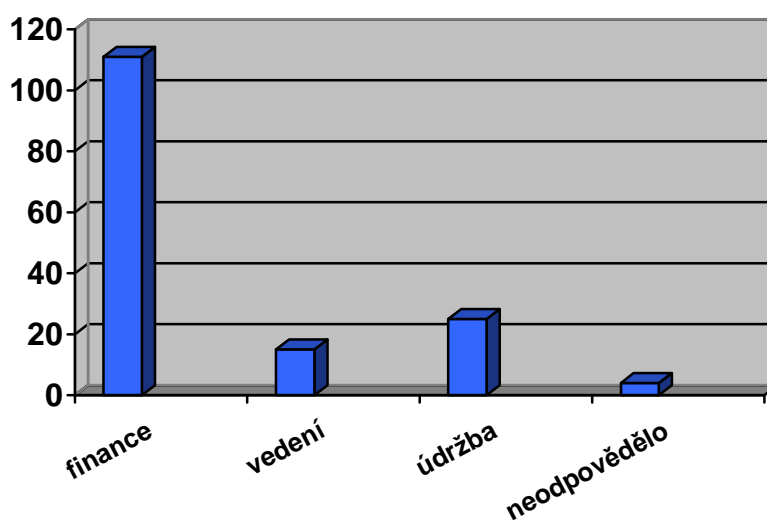
U podotázky c) mě udivilo, že téměř třetina respondentů je se svými zahradami spokojena. Přesto se mi potvrdil předpoklad, že spousta zahrad u mateřských škol nenaplnuje představy učitelek a neodpovídá potřebám dětí.

Konkrétní zjištěné nedostatky by pak měly být východiskem pro jaký typ grantu se rozhodnout.

8) Co si myslíte, že chybí ke zlepšení stavu Vaší zahrady? (můžete zaškrtnout více možností)

Touto otázkou jsem se chtěla přesvědčit, zda nejčastějším důvodem špatných stavů zahrad jsou opravdu finance.

finance	odpovědělo 111 respondentů (91%)
vedení	odpovědělo 15 respondentů (13%)
údržba	odpovědělo 25 respondentů (20%)
neodpověděli	4 respondenti (3%) jsou po celkové rekonstrukci zahrady

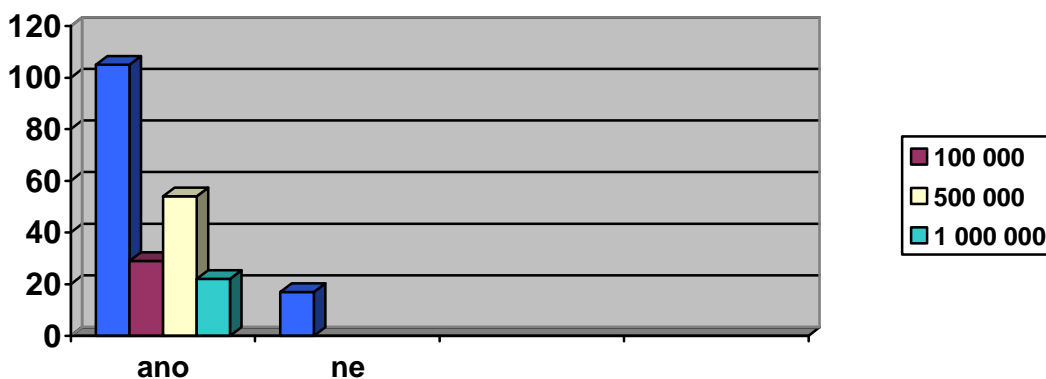
Graf 9: Vyhodnocení otázky č. 8 (výška sloupce znázorňuje počet respondentů)

Z odpovědí vyplývá, že mateřským školám na obnovu zahrad chybí opravdu nejvíce finance. V některých odpovědích se vyskytly kombinace odpovědí: finance + vedení, finance + lepší údržba. Problémy s vedením mají jak MŠ působící jako samostatný právní subjekt (7 respondentů z 15), tak ty, které patří pod ZŠ (8 respondentů z 15). Objevily se i 4 odpovědi, kde nebyla zaškrtnuta žádná z uvedených možností, z čehož usuzuji, že ke zlepšení stavu své zahrady nepotřebují nic, že jsou prostě spokojeni. Nasvědčují tomu i další odpovědi, vyplněné v těchto dotaznících, z nichž vyplývá, že tyto zahrady prošly v nedávné době rekonstrukcí.

9) Potřebuje Vaše zahrada větší úpravy, na které je třeba použít vyšší finanční obnos?

Tato otázka zjišťovala, jaký finanční obnos by mohl vylepšit školní zahradu respondentů.

ano	odpovědělo 105 respondentů (86%)
do 100 000,- Kč	odpovědělo 29 respondentů (24%)
do 500 000,- Kč	odpovědělo 54 respondentů (44%)
do 1 000 000,- Kč	odpovědělo 22 respondentů (18%)
ne	odpovědělo 17 respondentů (14%)

Graf 10: Vyhodnocení otázky č. 9 (výška sloupce znázorňuje počet respondentů)

Graf nám jasně ukazuje, jak vysoké částky jsou třeba na obnovu školní zahrady.

Zajímavé byly odpovědi, kde respondenti odpovídali ne.

Zahrady 5 respondentů prošly v nedávné době úpravami.

1 respondent odpověděl, že nepotřebuje finance, ačkoli žádné inovace v jeho zahradě v nedávné době neproběhly (v otázce č. 8. odpovídá, že je se svou zahradou plně spokojený).

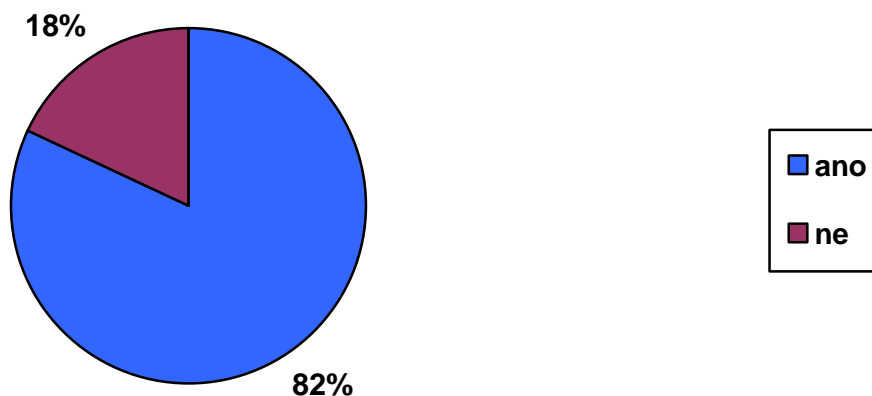
11 respondentů na tuto otázku odpovědělo ne, přestože v předešlé otázce odpovídali, že ke zlepšení stavu zahrady chybí finance. Těmto odpovědím chybí logika a já si je neumím vysvětlit.

10) Podařilo se Vám v posledních letech na zahradě něco obnovit?

Otázka zjišťovala, jak jsou na tom zahrady, co se týče alespoň postupného obnovování.

ano (uved'te, prosím, co) odpovědělo 100 respondentů (82%)

ne odpovědělo 22 respondentů (18%)

Graf 11: Vyhodnocení otázky č. 10 (výseče znázorňují %)

Z odpovědí vyplývá, že mateřské školy se ve většině případů snaží své zahrady vylepšovat, i přes problémy, které jim způsobuje nedostatek financí. Také naznačují, že se snaží svou zahradu obnovit postupně. Daří se jim obnovovat:

dopadové plochy

drobnosti

herní prvky (ve většině případů)

osazení rostlinami

pískoviště

staré dřeviny za nové

vybudovat:

altán

bezbariérový přístup

brouzdaliště

dopravní hřiště

fotbalové hřiště

prvky zahrady v přírodním stylu

přístřešek na hračky a nářadí

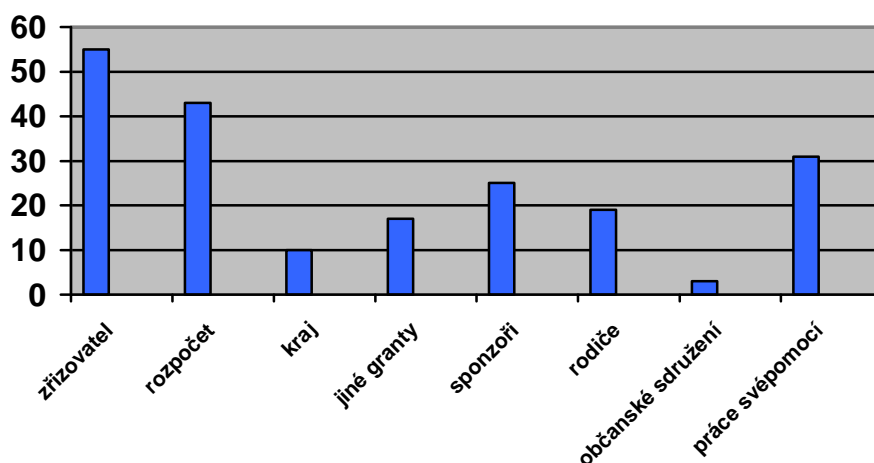
terénní vlny

zahradní jezírko

11) Pokud ano, z jakých to bylo finančních zdrojů? (můžete zaškrtnout více variant)

Touto otázkou jsem chtěla zjistit, které zdroje financí používají mateřské školy k obnově svých zahrad v praxi nejvíce.

investice od zřizovatele	odpovědělo 55 respondentů (45%)
ušetření z rozpočtu	odpovědělo 43 respondentů (35%)
krajský grant	odpovědělo 10 respondentů (8%)
jiné granty (prosím, doplňte které)	odpovědělo 16 respondentů (13%)
peníze od sponzorů	odpovědělo 25 respondentů (20%)
peníze od rodičů (tzv.dobrovolný dar)	odpovědělo 19 respondentů (16%)
jiné zdroje (prosím, napište které)	odpověděli 3 respondenti (2%) občan. sdružení
práce svépomocí	odpovědělo 31 respondentů (25%)

Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 11 (výšky sloupců znázorňují počet respondentů)

jiné granty: MŠMT EVVO	4 respondenti
Nadace Veronica EVVO	2 respondenti
ROP	1 respondenti
EHP Norsko	1 respondenti
ČEZ Oranžové hřiště	2 respondenti
Nadace děti-kultura-sport (jen pro Zlínský kraj)	1 respondenti
Přeshraniční spolupráce	1 respondenti
Partnerství pro Kolínsko (jen pro Středoč.kraj)	1 respondenti
městský grant	2 respondent
grant magistrátu	1 respondent

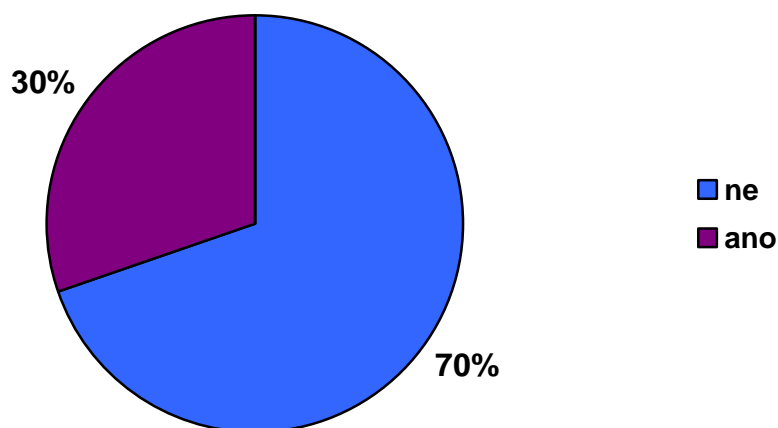
Většina dotazníků obsahovala kombinaci několika odpovědí. Z toho vyplývá, že je třeba využít všechny nabízející se možnosti. **Více zdrojů → více peněz → lepší zahrada.**

12) Pokoušeli jste se již získat na obnovu zahrady grant? Jaký?

Tato otázka mi měla objasnit, zda se MŠ vůbec pokoušejí o získávání grantů a pokud ano, do jaké míry jsou úspěšné.

ne odpovědělo 85 respondentů (70%)

ano odpovědělo 37 respondentů (30%)

Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 12 (výšece znázorňují %)

Odpovědi potvrdily moji domněnku, že MŠ ve většině případů nevyužívají možnosti o podání grantu. Následující tabulka znázorňuje, o které typy grantů již MŠ zkoušely žádat a do jaké míry byly úspěšné.

Tabulka č. 1: Přehled podaných žádostí do grantových programů

organizace	typ grantu	úspěšnost	obdržená částka	důvod neúspěchu
ČEZ	Oranžové hřiště	ano	120 000	
ČEZ	Oranžové hřiště	ano	400 000	
ČEZ	Oranžové hřiště	ne		neupoutal
Evropské fondy	Přeshraniční spolupráce	ano	800 000	
Evropské fondy	ROP	ne		mnoho zájemců
kraj	Sport a volnočasové akt.	ano	30 000	
kraj	Sport a volnočasové akt.	ano	20 000	

organizace	typ grantu	úspěšnost	obdržená částka	důvod neúspěchu
kraj	Sport a volnočasové akt.	ano	30 000	
kraj	Sport a volnočasové akt.	ne		????
kraj	Sport a volnočasové akt.	ne		????
kraj	EVVO	ano	100 000	
kraj	Školní zahrady	ano	40 000	
kraj	Školní zahrady	ano	20 000	
kraj	Vybavení MŠ	ne		chybně vyplněná žádost
kraj	Vybavení MŠ	ano	50 000	
kraj	Vybavení MŠ	ano	75 000	
kraj	Rozvoj obcí	ano	800 000	
kraj	Zapojení dětí do komunitního života obce	ano	110 000	
magistrát	EVVO	ano	36 000	
Moravskoslez. naftové doly		ne		mnoho zájemců
MŠMT	EVVO	ano	40 000	
MŠMT	EVVO	ano	96 000 + 100 000	
MŠMT	EVVO	ano	70 000	
MŠMT	EVVO	ano	100 000	
MŠMT	EVVO	ne		chybně vyplněná žádost
MŠMT	Volnočasové aktivity	ne		chybně vyplněná žádost
Nadace děti-kultura-sport	Školství a zájmové čin.	ano	30 000	

organizace	typ grantu	úspěšnost	obdržená částka	důvod neúspěchu
Nadace Veronica	EVVO	ano	30 000 + 10 000	
Nadace Veronica	EVVO	ano	35 000	
Nadace Zelený poklad	Zelené zahrady	ano	100 000	
Norské fondy	Oblast školství	ne		????
obec	Výchova a vzdělávání	ano	25 000	
obec	Rozvoj škol a školských zař.	ne		vysoká požadovaná částka
obec	Životní prostř.	ano	43 000	
TPCA	Partnerství pro Kolínsko	ano	130 000	
TPCA	Partnerství pro Kolínsko	ne		nebylo přímo pro MŠ
TPCA	Partnerství pro Kolínsko	ne		obec už jednou získala tento grant
TPCA	Partnerství pro Kolínsko	ne		????

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že žadatelé se svou žádostí o grant byli
v 28 případech úspěšní (68%)
ve 13 případech neúspěšní (32%)
U neúspěšných žadatelů se jako důvod neúspěchu několikrát objevila chybně vyplněná žádost. Zdá se, že někdy, obzvláště u složitějších typů grantových programů, se vyplatí nechat si projektovou žádost vyplnit odborníkem.

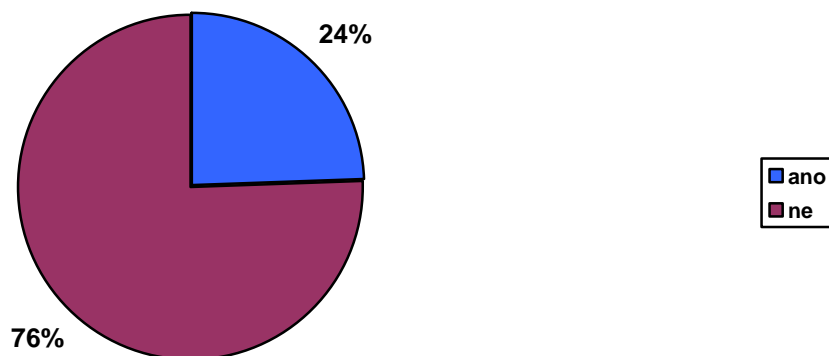
13) Nechali jste si vypracovat projektovou žádost odborníkem?

Touto otázkou jsem zjišťovala, kolik MŠ při žádání o grant tuto službu využilo a zda tyto projektové žádosti byly úspěšné.

Ze 37 respondentů, kteří odpověděli, že o nějaký grant žádali

ano odpovědělo 9 respondentů (24%)

ne odpovědělo 28 respondentů (76%)

Graf 14: Vyhodnocení otázky č. 13 (výšece znázorňují %)

Ti kdo použili na vypracování grantového projektu službu odborníka byli ve svých žádostech úspěšní. Obvykle se jednalo o dost vysoké částky.

Postřehy z vyhodnocených dotazníků:

Některé otázky byly pokládány tak, aby jsem zjistila, zda jsou na tom se získáváním finančních prostředků lépe MŠ, které spadají pod ZŠ, anebo samostatné právní subjekty. Zda jsou ve výhodnější pozici MŠ na vesnicích, nebo naopak ve městech. Z podrobného porovnání všech odpovědí vyplynulo, že na tom vlastně nezáleží. Peníze od zřizovatele, z rozpočtu i z grantů získaly školky jak na vesnici, tak ve městě. Některé si v dotaznících stěžovaly, že by na tom byly lépe, kdyby byly samostatným právním subjektem, některé zase psaly, že by nebyly tak úspěšné, kdyby nepatřily pod ZŠ.

Zvláště jsem vyhodnotila 4 dotazníky, ve kterých byli respondenti úplně spokojeni a nechyběly jim žádné finance. Jejich zahrady v nedávné době prošly celkovou rekonstrukcí.

Tabulka č. 2: Důležité informace z dotazníků spokojených respondentů

místo působení	právní subjekt	zdroj financí	částka
obec nad 500 obyv.	ne	sponzorské dary	nebylo dotazováno
obec pod 500 obyv.	ano	sponzoři + zřizovatel	150 000,-
město	ano	přeshraniční spolupř.	800 000,-
město	ano	zřizovatel+rozpočet	nebylo dotazováno

3.2 Dotazník pro firmy (Příloha č. III)

Tímto dotazníkem jsem si chtěla ověřit předpoklad, že školní zahrada by se dala financovat ze sponzorských darů od firem.

Osobně jsem rozdala dotazník 70 respondentům (rodičům dětí z naší MŠ). Původně jsem měla v úmyslu oslovit nejméně 100 respondentů v naší MŠ (na každé dítě alespoň jeden dotazník), ale neuvědomila jsem si, že někteří rodiče jsou nezaměstnaní a někteří pracují ve státním sektoru, takže sponzorské dary z jejich strany nepřipadají v úvahu. Z tohoto zdroje se mi vrátilo 16 vyplněných dotazníků, což činí 23%.

Po zkušenostech s návratností dotazníku pro učitelky MŠ jsem 23% pocítovala jako velký neúspěch. Rozhodla jsem se tedy požádat o pomoc Jihočeskou hospodářskou komoru. Jejím prostřednictvím jsem rozeslala dotazníky 117 firmám v našem městě. Mailovou poštou se mi jich vrátilo 26 vyplněných, což znamená 22 % návratnost.

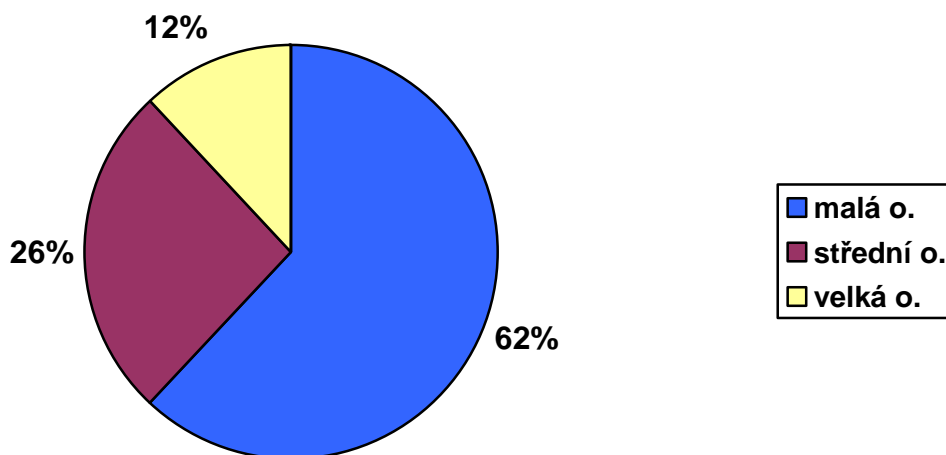
Celkem se mi sešlo 42 vyplněných dotazníků.

Dotazník obsahoval tyto otázky:

1. Jaký typ organizace jste?

Tuto otázku jsem položila, abych se dozvěděla, které typy organizací jsou ochotnější sponzorovat obnovu zahrady u MŠ.

malá organizace (do 25 zam.)	odpovědělo 26 respondentů (62%)
střední organizace (do 250 zam.)	odpovědělo 11 respondentů (26%)
velká organizace (nad 250 zam.)	odpovědělo 5 respondentů (12%)

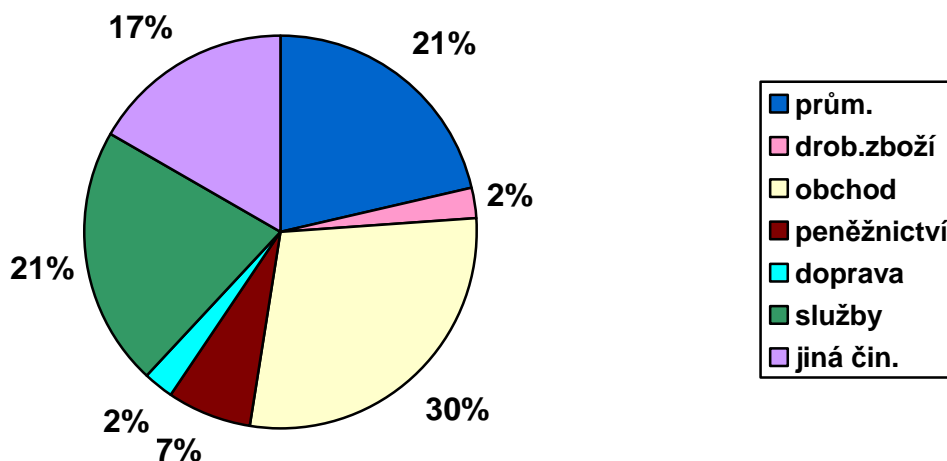
Graf 15: Vyhodnocení otázky č. 1 (výseče znázorňují %)

Nejvíce dotazníků se mi sešlo od malých organizací, možná je to proto, že jich bylo nejvíce osloveno. To nemohu reálně posoudit.

2. Vaše organizace se zabývá:

Zajímalo mě, jestli je některé odvětví ochotno sponzorovat více než ostatní.

výrobou v prům. odvětví	odpovědělo 9 respondentů (21%)
výrobou drobného zboží	odpověděl 1 respondent (2%)
obchodem	odpovědělo 12 respondentů (30%)
peněžnictvím	odpovědělo 3 respondenti (7%)
dopravou	odpověděl 1 respondent (2%)
službami	odpovědělo 9 respondentů (21%)
jinou činností	odpovědělo 7 respondent (17%)

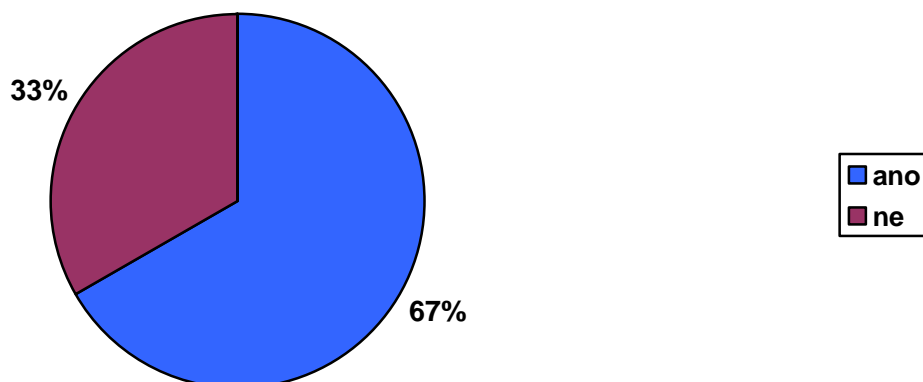

Graf 16: Vyhodnocení otázky č. 2 (výšeče znázorňují %)

3. Byla by Vaše firma ochotna finančně sponzorovat obnovu zahrady u mateřské školy?

Tuto otázku jsem si při vyhodnocení nejprve zjednodušila na:

ano	odpovědělo 28 respondentů (67%)
ne	odpovědělo 14 respondentů (33%)

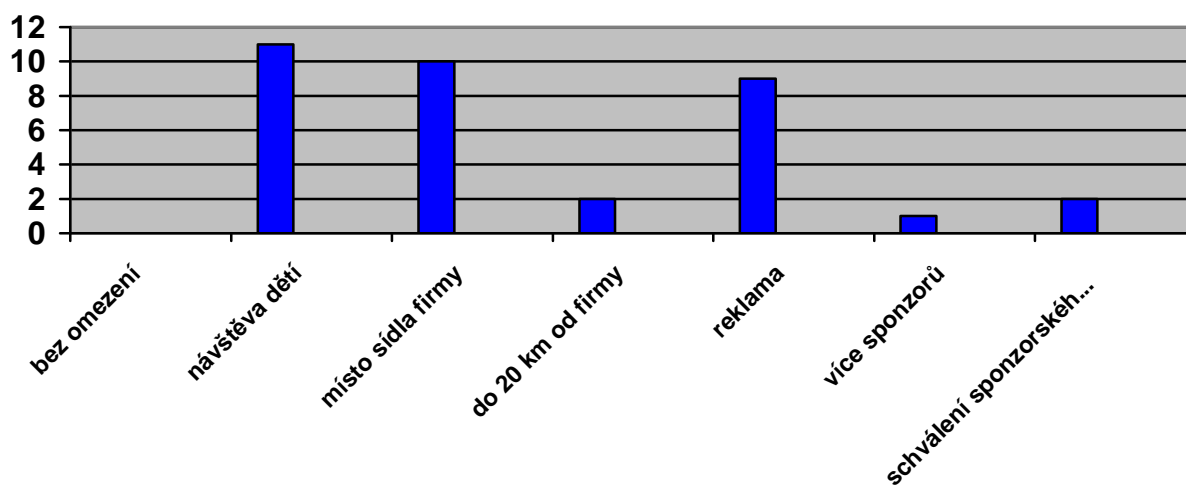

Graf 17: Počáteční vyhodnocení otázky č. 3 (výšeče znázorňují %)

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že dvě třetiny respondentů jsou ochotni sponzorovat obnovu školní zahrady u MŠ. Otázka upřesňovala i za jakých podmínek by na rekonstrukci přispěli.

Z 28 odpovědí ano odpovědělo:

ano, bez jakýchkoli omezení	0 respondentů
ano, kdyby ji navštěvovalo Vaše dítě či děti vašich zaměstnanců	11 respondentů
ano, kdyby se MŠ nacházela v místě sídla či provozovny Vaší firmy	10 respondentů
ano, kdyby se MŠ nacházela v okruhu 20 km od sídla či provozovny	2 respondentů
ano, kdyby logo firmy bylo zviditelněno u vchodu do MŠ jako reklama	9 respondentů
ano, pokud - by bylo více sponzorů	1 respondent
- by majitelé schválili začlenění do sponzorského plánu	2 respondentů

Graf 18: Pokračování vyhodnocení otázky č. 3 (sloupce znázorňují počet respondentů)

Z výsledků dotazníků vyplývá, že všechny firmy si v případě sponzorování kladou nějaké podmínky. Na některých dotaznících se vyskytlo i několik podmínek najednou.

Jednalo se hlavně o:

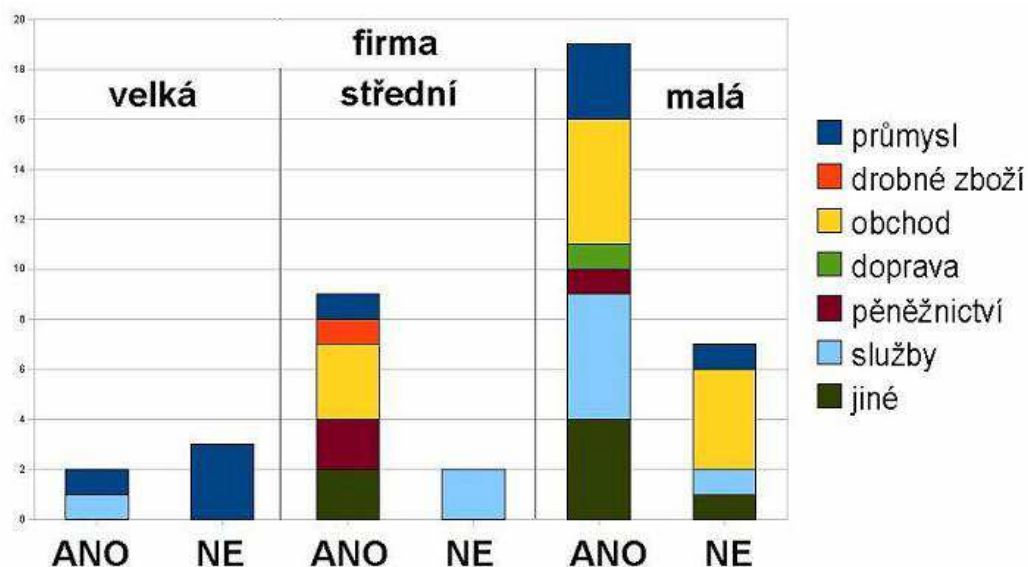
- firma se bude nacházet v místě MŠ + zviditelnění reklamy (tato kombinace se vyskytla dokonce 4x)
- MŠ bude navštěvovat dítě zaměstnanců + zviditelnění reklamy
- na jednom dotazníku byly dokonce 3 podmínky: návštěva dětí zaměstnanců + MŠ ve stejném místě jako firma + zviditelnění reklamy

Vzhledem k tomu, že jsem chtěla zjistit, k jakým firmám a do jakých odvětví je nejlepší se obracet se žádostí o sponzorský dar, vypracovala jsem ještě jedno podrobnější celkové vyhodnocení dotazníků. V tabulce jsou uvedeny pouze firmy, které odpověděly, že by sponzorovaly obnovu školní zahrady u mateřské školy (28 respondentů).

Tabulka č. 3: Celkové vyhodnocení dotazníků pro firmy

	výroba v prům. odvětví		výroba drobného zboží		obchod		doprava		peněžnictví		služby		jiná činnost	
	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ne
velká organizace	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
střední organizace	1	-	1	-	3	-	-	-	2	-	-	2	2	-
malá organizace	3	1	-	-	5	4	1	-	1	-	5	1	4	1

Myslela jsem, že z celkového vyhodnocení bude jasné, kam se svými žádostmi obracet. Sešlo se mi ale velmi málo odpovědí, takže se z nich nedají odvozovat jasné a určité závěry. Z výše uvedené tabulky se dá usoudit, že velké organizace moc mateřskou školu nesponzorují. Mají svá sponzorská pravidla, podle kterých se řídí. U středních organizací mě překvapilo, že z oblasti služeb nejsou vůbec ochotni sponzorovat obnovu školní zahrady. Nejvíce potenciálních sponzorů by mohlo být z malých firem z jakéhokoli odvětví. Pro jasnější představu tyto hodnoty uvádím i v následujícím grafu:

Graf 19: Celkové vyhodnocení dotazníku pro firmy (sloupce znázorňují počet respondentů)

3.3 Postup při výběru a zpracování žádosti pro naši MŠ

Téměř rok jsem sledovala vyhlášené výzvy grantových programů a všichni společně jsme přemýšleli, který z nich by byl pro naši MŠ nejvhodnější. Líbil se nám grantový program kraje na opravu a rekonstrukci budov a vnitřních i venkovních ploch MŠ. Tento program zcela vyhovoval našemu záměru. 1. výzvu v roce 2010 jsme nestihli, u druhé výzvy (stejně jako u 1.) byla vysoká spoluúčast žadatele. Naše město je v současné době zřizovatelem čtrnácti fungujících mateřských škol. Tyto školy jsou převážně ze 70. let a nutně potřebují stavební rekonstrukce. Proto nám město dalo najevo, ať s jejich spoluúčastí nepočítáme, že tento grant využijí pro jiné mateřské školy na nutné stavební úpravy. Z tohoto důvodu nás ve 2. vyhlášené výzvě nepodpořili. Proto jsme se spíše zaměřili na výzvy bez spoluúčasti, u nichž bychom byli schopni splnit všechny podmínky.

V únoru 2011 vyhlásil kraj opět grantový program na opravu a rekonstrukci budov, vnitřních i venkovních ploch MŠ. Tentokrát do něj přidal 3. opatření určené přímo na rekonstrukci školních zahrad investičního charakteru. Maximální částka grantu byla 400 000,- Kč. Spoluúčast opět činila 40 % z celkových nákladů, což znamenalo 266 666,- Kč. Pak by naše školka mohla vybudovat zahradu za 666 666,- Kč. Viděli jsme to jako velkou příležitost a opět jsme požádali nejprve školu, jako naši nadřazenou instituci, o svolení účastnit se grantového řízení, a po jejím schválení město. Město souhlasilo s tím, že můžeme žádost na kraj podat. Rozhodlo se nám přispět částkou 60 000,- Kč, jako svojí spoluúčastí. Škola nám oznámila, že finance z vlastního rozpočtu má na jiné účely a má zákaz použít je na zahradu. Podporu města jsme nečekali, neboť smělo podat pouze jednu žádost do každého opatření grantového programu. (14 píseckých školních zahrad u MŠ vypadá velmi podobně.) Současně nás překvapil i jeho finanční příspěvek. Přesto se nám zdálo, že by se tento grantový program dal využít více. Když jsme vycházeli ze současných cen certifikovaných herních prvků, zdála se nám celková výše 150 000,- Kč (město + kraj) dost nízká. Zeptali jsme se zřizovatele na možnost navýšení spoluúčasti z peněz od rodičů a sponzorů. Zatím s tím neměli žádné zkušenosti. Po zjištění potřebných informací nám tuto variantu odsouhlasili. Jednalo se o finanční účelově vázaný dar, který měl být použit jako část spoluúčasti grantového programu na obnovu školní zahrady. Ujistili nás, že s tím nebude problém.

Přestože jsem se tématu financí na obnovu školní zahrady teoreticky věnovala téměř rok, grantová výzva nás zastihla nepřipravené. Na sehnání peněz pro navýšení grantu jsme měli málo času. V tomto případě jsme neváhali poprosit rodiče o pomoc. Na informativní schůzce, (na kterou děti nakreslily pozvánky – příloha č. VI), jsme jim vysvětlili výjimečnost situace. Požádali jsme je o finanční příspěvek a spolupráci s oslovováním jejich zaměstnavatelů či dalších případných sponzorů. Ti rodiče, kteří se setkání nezúčastnili, byli

seznámení s jejím tématem formou zápisu ze schůzky (příloha č. VII) a současně učitelkami ve třídách.

Sami jsme požádali několik firem o sponzorský dar. Obešli jsme především firmy, které mají sídlo v blízkosti naší školky. Některé vyžadovaly žádost písemně. (příloha č.VIII). Tady jsem měla možnost ověřit si v praxi pravdivost vyplněných dotazníků. Velké firmy nemělo cenu oslovovat, neboť nás tlačil čas. (Sponzorské dary velkých firem prochází složitým schvalovacím řízením, navíc obvykle sponzorují viditelnější akce.) Přesto jsme to zkusili. Peněžní ústavy nám odpovídaly: „Nemáme ani korunu.“, velké prosperující firmy: „Jsme ve ztrátě.“ Střední a malé organizace si stěžovaly na nevhodný čas (začátek účetního roku) naší žádosti. Ochotni přispět byli z velké míry jen ti podnikatelé, od kterých jako školka či škola něco odebíráme. (teplárna, masna, ...). Fungovalo zde pravidlo – „něco za něco“. Našlo se i pár firmiček, které přispěly nezištně. (Víceméně jejich majitelé byli známí našeho personálu.) Celkově se nám podařilo od firem vybrat 40 800,- Kč. Rodiče nám pomohli od sponzorů sehnat 11 000,- Kč a přímo od nich jsme získali 40 850,- Kč. Když vidělo vedení školy naši snahu a vzrůstající částku, rozhodlo, abychom si nechali naspořených 10 000,- z dřívější, které jsme chtěli do spoluúčasti také použít, a dorovnálo celkovou částku naší spoluúčasti 7 350,- Kč, čímž se nám podařilo ji navýšit na 100 000,- Kč. Tuto sumu jsme získali za necelý týden. Náš finanční příspěvek byl převeden na základě darovací smlouvy, uzavřené mezi městem a školou, z rezervního fondu školy na účet města. My jsme mohli vypracovat žádost o grant v celkové ceně hřiště 400 000,- Kč. Škola nám navíc přislíbila opravu zastaralého sprchoviště. V darovací smlouvě bylo ošetřeno, že částka 100 000,- bude použita jako spoluúčast žádosti do grantového programu JČ kraje „Opravy a rekonstrukce MŠ“, v případě neúspěchu v grantovém řízení za ni budou nakoupeny herní prvky na naši zahradu.

Z velké části jsme žádost vyplňovali sami. Pomohla nám s tím jedna maminka, která má v tomto oboru bohaté zkušenosti. Vyplnění samo o sobě nebylo složité. Měli jsme jasnou představu, že za peníze získané z grantu pořídíme, vzhledem k počtu 100 dětí, multifunkční sestavu, která svou kapacitou uspokojí co největší počet dětí, závěsnou houpačku – ptačí hnízdo – kterou děti hodně využívají na veřejných hřištích, a malou věž se skluzavkou pro nejmenší. Předvyplněnou žádost jsme poslali městu, které samo doplnilo své údaje jako žadatel. Elektronickou žádost odeslala obec, my jsme ji na kraj předali osobně.

Po odeslání žádosti jsme informovali rodiče i sponzory o celkové výši vybrané částky na našich internetových stránkách a na nástěnkách MŠ. Nezapomněli jsme na poděkování za spolupráci a projevenou důvěru. Sponzorům jsme odeslali děkovné dopisy. Nyní se nacházíme ve stádiu čekání.

4 Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se pokoušela zjistit, z jakých zdrojů je možné v současné době čerpat finanční prostředky na obnovu školních zahrad mateřských škol. V teoretické části jsem kromě běžných finančních zdrojů, se kterými mohou mateřské školy jako příspěvkové organizace hospodařit, prozkoumávala také grantové výzvy. Sledovala jsem aktuální stránky ministerstev, evropských fondů, samosprávných celků i soukromých nadací. Objednala jsem si neplacenou službu grantového kalendáře (econnet - <http://nno.ecn.cz/:fundraising@ecn.cz>), která mě průběžně informovala o nových vyhlášených programech. Korespondovala a telefonovala jsem s příslušnými institucemi, jež mají dotační fondy na starosti. Všude jsem se setkala s ochotou a vstřícností. Nalezla jsem spoustu možností, které by se daly teoreticky využít. Ne všechny jsou vhodné pro všechny mateřské školy. Grantové výzvy si kladou různé podmínky. Než se MŠ rozhodne do výzvy jít, musí zvážit, zda je schopna podmínky splnit. V některých případech se vyplatí poprosit odborníka o vyplnění žádosti. Grantové výzvy bývají obvykle vyhlášeny jen na krátkou dobu, takže je dobré mít připravený projekt změn, přibližný rozpočet, zajištěnou spoluúčast. Podle zjištěných informací z internetových stránek, byly z různých dotačních programů čerpány finance i na obnovu školních zahrad u mateřských škol.

V praktické části jsem chtěla formou dotazníku zjistit, v jakém stavu se nachází současné zahrady mateřských škol. Potvrdily se mi mé předpoklady, že jejich stav opravdu není odpovídající požadovaným podmínkám. Jak jsem se domnívala, téměř všichni respondenti odpověděli, že důvodem je nedostatek financí. Pro moji práci bylo mimo jiné důležité zjištění, že mateřské školy ve většině případů nevyužívají všechny možnosti k získání finančních prostředků. Málo z dotazovaných MŠ žádalo finance alespoň v jednom z grantových programů. Ty, jež využily tuto možnost, byly ze dvou třetin úspěšné. Dále z dotazníků vyplynulo, že na obnovu zahrady mateřské školy použily finance z více zdrojů. Většina mateřských škol se snaží svou zahradu vylepšovat alespoň postupně. Nejvíce zahrad bylo obnoveno z přidělených peněz od zřizovatele a z ušetření ze svého vlastního rozpočtu. V některých případech získávají mateřské školy finanční prostředky mimo jiné formou sponzorských darů, jednodušší úpravy provádí svépomocí.

Dalším dotazníkem jsem chtěla zjistit, jak dalece jsou organizace ochotné sponzorovat obnovu školní zahrady u mateřské školy. Z vyplněných dotazníků se mi potvrdila domněnka, že některé firmy jsou tomuto způsobu nakloněny. Je tomu tak i v praxi, i když tam se těch ochotných dárců najde méně než na papíře.

Získané informace jsem měla možnost uplatnit v praxi při zpracování žádosti do krajského dotačního programu „Opravy a rekonstrukce mateřských škol, výstavba a rekonstrukce zařízení pro děti do tří let věku.“ Ověřila jsem si, že je dobré být na grantovou výzvu připraven. I když tomu tak není, dá se vše v krátké době zvládnout. Jen je třeba věnovat problému spoustu úsilí a času, přenést nadšení pro věc na ostatní, nenechat se odradit případnými překážkami. Výsledek schvalovacího řízení bude znám až 19. 4. 2011, ale i kdybychom byli neúspěšní, grantová žádost pro nás bude novou zkušeností, která dokázala upevnit vzájemné vztahy mezi všemi zaměstnanci školy i rodiči a snad i posílila spolupráci MŠ, ZŠ a města.

Zdá se, že jsme podnikli první krok k tomu, aby naše zahrada v brzké době uspokojila rozmanité potřeby dětí a proměnila se v příjemné místo se vším, co k němu patří. Naší snahou jsme odstartovali chuť nečekat a něco změnit. Zjistili jsme, že spousta práce se dá udělat svépomocí a rodiče nám přislíbili účast na brigádách. Máme v plánu oslovit Lesy města s prosbou o dodávku dřeva na lavičky a další případný mobiliář, na který není nutná certifikace. Dokázali jsme nadřazené škole i městu jako zřizovateli, že nečekáme s rukama složenýma v klíně, ale dovedeme sami přiložit ruku k dílu. Poznali jsme, že snaha a píle se vyplatí. Možná, že se naše úsilí stane příkladem i pro ostatní MŠ ve městě.

POUŽITÉ ZDROJE:

Knihy a publikace:

ANDERSONOVÁ, Jean ; FISCHGRUNDOVÁ, Susan ; LOBASCHEROVÁ, Mary . *Dobrý start do školy*. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-85282-92-5,

BUREŠ, Jiří. *Ekologická výchova v mateřských a základních školách*. Pardubice: Ekocentrum Paleta, 2004.

GRÜNDLER, Elisabeth C.; SCHÄFER, Norbert. *Dětská hřiště a zahrady v přírodním stylu*. Praha : Ministerstvo životního prostředí ČR, 2010. ISBN 978-80-7212-523-4.

GUGERL, Alexandra; URLICIC, Vesna; ZUCKERSTÄTTER, Sonja; *Ein Garten für Kinder*. Pönten Landesregierung St.: Amt der NÖ, 2001

HAGENOW, Renate. *Děti a zahrada*. Čestlice : Rebo Productions, 2006.
ISBN 80-7234-546-X.

HOUŽVIČKOVÁ, Zdeňka ; ANTOŠ, Jiří . *Bezpečná dětská hřiště : Základní informace pro provozovatele dětských hřišť dle platných ČSN EN 1176*. Praha : Strom Praha,a.s., 2009.

KOLEKTIV AUT.; *Učíme se v zahradě*. Chaloupky o.p.s. : Ostrůvek, 2007.

KUTÁLKOVÁ, Dana; *Jak připravit dítě do 1. třídy*. Grada Publishing, 2005, ISBN 80-247-1040-4.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Naviga 4, s.r.o., 2008.

SMOLÍKOVÁ, Kateřina a kol. *Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Tauris, 2006.

SMRŽ, Tomáš; *Hrajeme si s dětmi v zahradě*. České Budějovice: Ekocentrum Cassiopeia, 2006.

Zákony:

Česká republika. Školský zákon. In *Sbírka zákonů*. 561/2004Sb.

Česká republika. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In *Sbírka zákonů*. 250/2000Sb.

Periodika:

Školní zahrady – nezastupitelný prvek v urbanismu sídel, *Acta Pruhonica*. 2008, 90

www.stránky:

Econnet [online]. 2006 Granty. Dostupné z WWW:<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x-->

Euroregiobayerisher Wald [online]. 2001 Ziel 3 – Kleinprojektfonds Bayern/Tschechien.

Dostupné z WWW: [http://www.euregio-](http://www.euregio-bayern.de/index.php?cat=32&myID=../dipo/dispo/dispostart.htm)

[bayern.de/index.php?cat=32&myID=../dipo/dispo/dispostart.htm](http://www.euregio-bayern.de/index.php?cat=32&myID=../dipo/dispo/dispostart.htm).

Euregiosilvanortica [online]. 2005 Fond malých projektů. Dostupné

z WWW:<http://www.silvanortica.com/cs/section-43/zakladni-informace.htm?sub=3>.

Euroregion Šumava [online]. 2001 Dispoziční fond. Dostupné z WWW:

<<http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=25&id=307&lang=cz&r=0&task=on>>.

Fondy evropské unie [online]. 2007 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007-2013.

Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/63/634be9f4-5a63-465b-b5b5-a771376c6299.doc>>.

Fondy evropské unie [online]. 2007 Dokumenty. Dostupné z WWW:

<<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=26c40f51-7478-44c1-a12d-2e6672794ed8>>.

Fondy evropské unie [online]. 2007 Výzvy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Vyzvy>>.

Jihočeský kraj [online]. 2005 Finanční mechanismy EHP/Norska. Dostupné z WWW:

<[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=1353&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1353&par[lang]=CS)>.

Jihočeský kraj [online]. 2005 Granty a příspěvky Jihočeského kraje. Dostupné z WWW:

<[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=1154&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1154&par[lang]=CS)>.

Konabo [online]. 2003 Granty. Dostupné z WWW: <<http://www.konabo.cz/granty.php>>.

MŠMT [online]. 2006 EU peníze školám. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/eu-penize-skolam-sance-pro-vsechny-mimoprazske-zakladni?highlightWords=pen%C3%ADze+%C5%A1kol%C3%A1m>>.

MŠMT [online]. 2006 Rozvojový program podpory EVVO. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/search.php?action=results&query=podpora+environment%C3%A1ln%C3%ADho+vzd%C4%9Bl%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD&x=10&y=15>>.

Ministerstvo financí ČR [online]. 2005 Finanční mechanismus EHP/Norska. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/fm_norska.html>.

Nadace ČEZ [online]. 2010 Granty. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacecez.cz/cs/granty.html>>.

Nadace ČEZ [online]. 2010, Oranžové hřiště. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacecez.cz/cs/projekty/oranzova-hriste/bezpecnost.html>>.

Nadace Partnerství [online]. 2008 Aktuální grantové výzvy. Dostupné z WWW: <<http://www.nadacepartnerstvi.cz/aktualni-granty>>.

Nadace Veronica [online]. 2007 Aktuality. Dostupné z WWW: <*Nadace Partnerství* [online]. 2008 [cit. 2011-02-27]. Aktuální grantové výzvy. Dostupné z WWW: .>

Nadace VIA [online]. 2008 Podpora místních iniciativ. Dostupné z WWW: <http://aa.ecn.cz/img_upload/7751cd0dfc8f98c62e6e1a96f3c09cdb/vyhlaseni_mensi_granty_2011.doc>.

Nadační fond Zelený poklad [online]. 2004 Zelené zahrady. Dostupné z WWW: <<http://www.zelenypoklad.org/index2.php?id=18>>.

Operační program životního prostředí [online]. 2007 Stručně o OPŽP. Dostupné z WWW: <<http://www.mfcr.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>>.

Portál veřejné správy ČR [online].2003 Zákon 83/ 1990 Sb. Dostupné z WWW:
<<http://portal.gov.cz/wps/portal/>>.

ROP Jihozápad [online]. 2007 Oblast podpory 2.2. Dostupné z WWW: <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1183&archiv=0&p1=3599>.

ROP Jihozápad [online]. 2007 Oblast podpory 2.5. Dostupné z WWW: <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1125&archiv=0&p1=2581>.

Statutární město České Budějovice [online]. 2003 poslední revize 25.2.2011. Dotace-oblast životního prostředí. Dostupné -prostredi/stranky/prehled.aspx>.

Szif.cz [online].2000 Program rozvoje venkova. Dostupné z WWW:
<https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2F
WWW: <http://www.c-budejovice.cz/cz/zivotni-prostredi-bydleni-doprava/zivotni2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2F1180428724933.pdf>.

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha I	Bezpečnost školních zahrad (hlavní důvod prázdných zahrad)
Příloha II	Dotazník pro MŠ
Příloha III	Dotazník pro firmy
Příloha IV	Plán současné zahrady
Příloha V	Podzimní foto zahrady
Příloha VI	Pozvánka dětí na schůzku rodičů
Příloha VII	Zápis ze schůzky s rodiči
Příloha VIII	Žádost o finanční příspěvek
Příloha IX	Představa, co bychom chtěli za získané peníze pořídit
Příloha X	Žádost o poskytnutí dotace Jihočeského kraje
Příloha XI	Přehled dostupných finančních zdrojů na rekonstrukci školní zahrady MŠ

Příloha I

Bezpečnost školních zahrad (hlavní důvod prázdných zahrad)

Hlavní příčinou školních zahrad bez vybavení se zdá být bezpečnost. Ta se „řídí normou ČSN EN-1176, která je závazná pro všechny členy CEN (evropský výbor pro normalizaci). Všechny prvky instalované od 1. 12. 2002 musí být certifikovány ve shodě s touto normou. Prvky bez velké míry nebezpečnosti (míru rizika stanoví např. odborný technický kontrolor při roční revizi) instalované před tímto datem mohou dosloužit, ale pouze na tomtéž místě a bez úprav, které by změnily charakter prvku, jinak je nutná certifikace. ČSN EN-1176 je českou verzí EN-1176. Tato norma se vztahuje na všechny hřiště pro veřejná užití, tedy i na školní zahrady u mateřských škol.“¹⁰ Způsobila, že vybavení školních zahrad bylo z velké části odstraněno, zbytek to čeká, podle slov revizorů, v nejbližší době. Nové zařízení splňující tuto normu je finančně nákladné, a proto většina školních zahrad zatím zůstává pustá.

„Desatero bezpečného hřiště a tedy i vybavení školní zahrady

1. Hřiště by mělo být jednoznačně označeno, je oplocené, aby na něj nemohli psi.
2. Vjezd, výjezd a únikové trasy na a z hřiště musí být kdykoliv přístupné a prosté prolézaček.
3. Hřiště se pravidelně uklízí, kontroluje a v případě nutnosti opravuje.
4. Povrch hřiště tvoří měkké materiály (písek, pryž, drť z kůry, dřevní štěpky apod.)
5. Herní prvky jsou z trvanlivých materiálů, mají oblé hrany a nejeví známky koroze či nestability.
6. Všechny herní prvky jsou funkční a bez závad, nikde netrčí hřebíky, šrouby či třísky.
7. Příčky na šplhání jsou všechny, neprotáčejí se a jsou umístěny tak, aby jimi dítě nemohlo propadnout. Herní prvky jsou úplné, nerozbité.
8. Ukotvení prolézaček je úplně zapuštěno v zemi, takže děti o ně nemohou zakopnout.
9. Písek v pískovišti je čistý (bez střeptů, odpadků, plevele). V době, kdy se nepoužívá, se zakrývá.
10. Na hřišti se kolem atrakcí nadržuje voda.“¹¹

¹⁰ **HOUŽVIČKOVÁ, Zdeňka ; ANTOŠ, Jiří** . Bezpečná dětská hřiště : Základní informace pro provozovatele dětských hřišť dle platných ČSN EN 1176. **Praha : Strom Praha,a.s., 2009.** s.5

¹¹ *Nadace ČEZ* [online]. 2010, [cit. 2010-11-14]. Oranžové hřiště. Dostupné z WWW:<
<http://www.nadacecez.cz/cs/projekty/oranzova-hriste/bezpecnost.html>

Hlavními zásadami bezpečného provozu jsou:

- Bezpečný pád a dopad
- Zabránění riziku zachycení
- Dostatečný volný prostor při pohybu
- Zabránění riziku stlačení

Bezpečný pád a dopad

Nejdůležitější ukazatel je zde výška volného pádu, při níž je měřena vzdálenost mezi nejvyšším bodem herního prvku a terénem hřiště. Od 60 cm do 100 cm dostačuje jako dopadová plocha trávník, od 100 cm do 300 cm musí být instalován speciální povrch, který se doporučuje podle výšky herního prvku (kůra, dřevěné štěpy, písek, štěrk, dlaždice z recyklované gumy). Nejvyšší možná výška volného pádu u herních prvků je 300 cm. Velikost dopadových ploch se vypočítává podle vzorců. Výpočty provádí výrobce nebo revizní technik. Dopadové plochy některých herních prvků se mohou překrývat. Překrývání není dovoleno jen u závěsné houpačky a kolotoče.

Zabránění zachycení

„Všeobecně lze říct, že zařízení může obsahovat jen takové otvory, do kterých dítě nemůže danou část těla strčit a stane-li se tak, aby ji mohlo bezpečně vytáhnout. Dále nesmí žádné zařízení obsahovat pohyblivé části, které by nebyly dostatečně chráněny pro zabránění úrazu např. kladka lanovky.“¹²

Dostatečný volný prostor při pohybu

Ochrana proti zranění v okolí při používání herního prvku je zajištěna dostatečným volným prostorem v jeho okolí. Přesné rozměry tohoto prostoru určuje norma a jsou závislé od toho, zda se na herním prvku stojí, sedí či visí.

Zabránění riziku stlačení

Pohyb všech herních prvků by měl končit nejméně 230 mm nad povrchem tak, aby nemohlo dojít k rozdrčení hlavy. U některých zařízení určuje norma ještě větší vzdálenost.

¹² **HOUŽVIČKOVÁ, Zdeňka ; ANTOŠ, Jiří** . *Bezpečná dětská hřiště : Základní informace pro provozovatele dětských hřišť dle platných ČSN EN 1176*. Praha : **Strom Praha,a.s.**, 2009. s. 8

Příloha II

Dotazník pro MŠ

Jsem studentkou 3. ročníku JČU Pedagogické fakulty, obor Učitelství pro MŠ. Prosím o objektivní vyplnění následujícího anonymního dotazníku, který bude součástí méjí bakalářské práce zaměřené na možnosti finančních zdrojů poskytnutých na obnovu zahrad u MŠ.

Doufám, že moje práce odhalí potřebu rekonstrukcí školních zahrad a alespoň nepatrnou měrou přispěje ke zlepšení tohoto stavu.

Děkuji Vám za čas, který věnujete vyplnění následujícího dotazníku.

Jana Špírková

Vám vyhovující variantu, prosím, zakřížkujte nebo doplňte:

1) V jakém kraji se nachází Vaše MŠ

2) Jste MŠ působící:

ve městě v obci s více než 500 obyv. v obci s méně než 500 obyv.

3) Kdo je váš zřizovatel?

obec soukromý investor církev

4) Jste samostatný právní subjekt?

ano ne (patříte pod ZŠ)

5) Myslíte si, že školní zahrada u MŠ je nezbytná?

ano (jen ve městě) ano (i na vesnici) ne

6) Má Vaše školka vlastní školní zahradu?

ano ne (dále už nevyplňujte)

7) Splňuje Vaše zahrada představy o správné zahradě pro MŠ?

a) Je dostatečně vybavena herními prvky? ano ne

b) Má dostatečnou rozlohu ? ano ne

c) Naplňuje celkový ráz zahrady Vaši představu? ano ne (v čem ne?)

8) Co si myslíte, že chybí ke zlepšení stavu Vaší zahrady? (můžete zaškrtnout více možností)

- finance větší zájem vedení lepší údržba

9) Potřebuje Vaše zahrada větší úpravy, na které je třeba použít vyšší finanční obnos?

- ano do 100 000,- Kč od 100 do 500 000,- Kč od 500 000 do 1 000 000,-Kč
 ne

10) Podařilo se Vám v posledních letech na zahradě něco obnovit?

- ano (uved'te, prosím, co)
 ne (pokračujte otázkou č. 12)

11) Pokud ano, z jakých to bylo finančních zdrojů? (můžete zaškrtnout více variant)

- investice od zřizovatele ušetření z rozpočtu
 krajský grant jiné granty (prosím, doplňte které)
 peníze od sponzorů peníze od rodičů (tzv. dobrovolný dar)
 jiné zdroje (prosím, napište které) práce svépomocí

12) Pokoušeli jste se již získat na obnovu zahrady grant? Jaký?

- ne (další otázky už nevyplňujte)
 ano, grant jsme nezískali. Uved'te prosím, typ grantu
Proč si myslíte, že jste neuspěli
- ano, byli jsme úspěšní. Uved'te, prosím, typ grantu
výši získané částky

13) Nechali jste si vypracovat projektovou žádost odborníkem?

- ano ne

Příloha III

Dotazník pro firmy

Dobrý den, jsem studentkou 3. ročníku JČU Pedagogické fakulty, obor Učitelství pro MŠ.

Prosím, o objektivní vyplnění následujícího anonymního dotazníku, který bude součástí méjí bakalářské práce zaměřené na možnosti finančních zdrojů poskytnutých na obnovu zahrad u MŠ. Děkuji Vám za čas, který věnujete jeho vyplnění

Jana Špírková

Jaký typ organizace jste?

- malá organizace (do 25 zam.)
- střední organizace (do 250 zam.)
- velká organizace (více než 250 zam.)

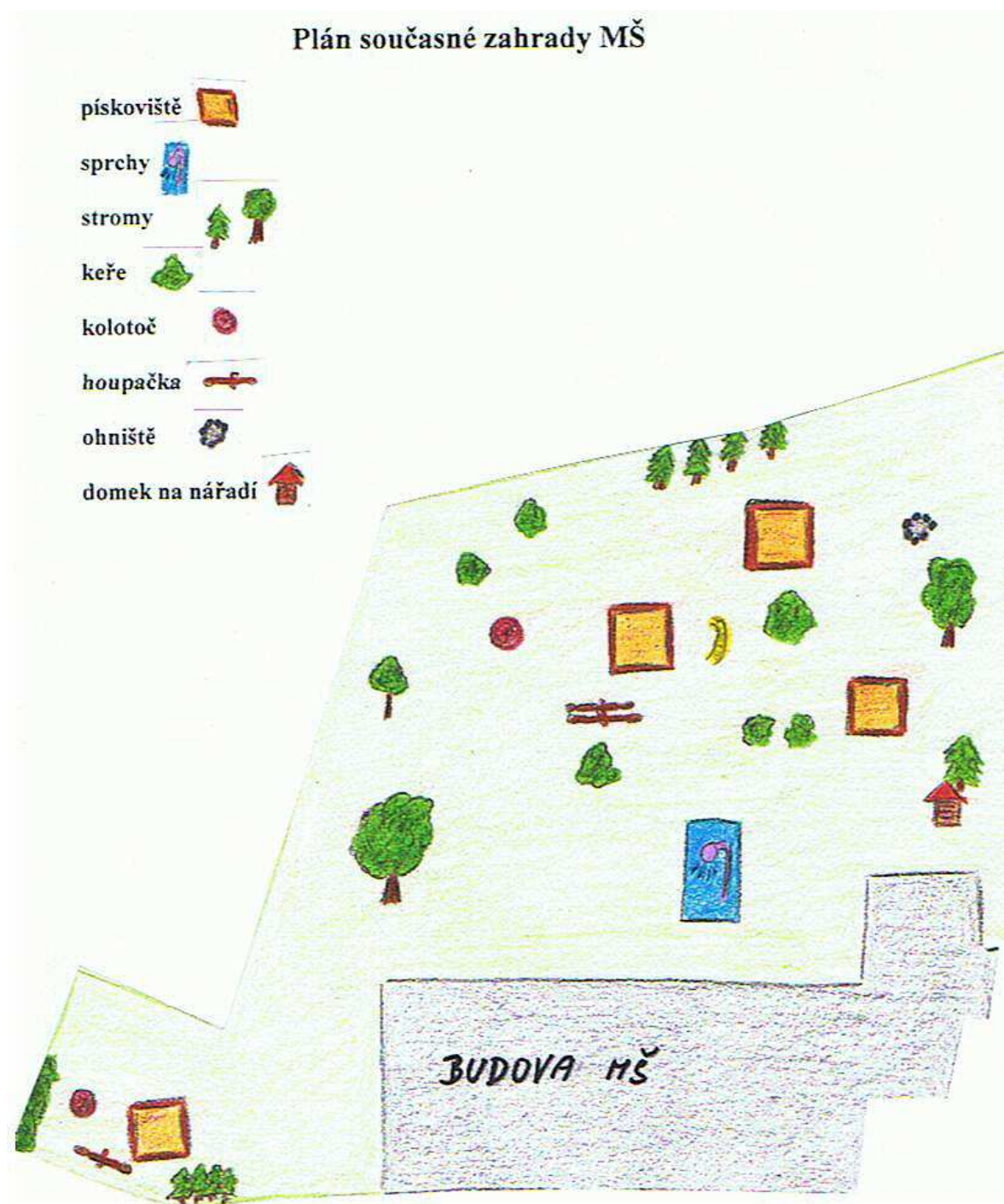
Vaše organizace se zabývá:

- výrobou v prům. odvětví
- výrobou drobného zboží
- obchodem
- dopravou
- peněžnictvím
- službami
- jinou činností

Byla by Vaše firma ochotna finančně sponzorovat obnovu zahrady u mateřské školy? (zatrhněte všechny možnosti které u Vás připadají v úvahu)

- ano, bez jakýchkoliv omezení
- ano, v případě, že by ji navštěvovalo vaše dítě či děti vašich zaměstnanců
- ano, v případě, že by se MŠ nacházela v místě sídla či provozovny vaší firmy
- ano, v případě, že by se MŠ nacházela v okruhu 20 km od sídla či provozovny vaší firmy
- ano, v případě, že logo firmy by bylo zviditelněno u vchodu do MŠ jako reklama
- ano, pokud
- ne

Příloha IV

Rozloha zahrady je 2 398 m²

Příloha V

Podzimní foto zahrady MŠ

Příloha VI

Pozvánky dětí na informativní schůzku rodičů – Co bych si přál na zahradě.

Obrázek č. 1: Pozvánky dětí ze žluté třídy

Obrázek č. 2: Pozvánky dětí ze zelené třídy

Příloha VII

Zápis ze schůzky s rodiči

Na schůzce jsme seznámili rodiče s možností získání peněz z krajského rozpočtu na obnovu dětského hřiště na školní zahradě. Podmínkou je naše 40% spoluúčast. Máme podporu města, přispěje nám částkou 60 000,-. Princip tohoto zdroje je v tom, že peníze spoluúčasti se násobí tzn.:

	naše spoluúčast 40 %	příspěvek kraje 60%	celkem
příspěvek od města	60 000,-	90 000,-	150 000,-
uspořeno z darů MŠ	10 000,-	15 000,-	25 000,-
CELKEM ZATÍM	70 000,-	105 000,-	175 000,-

Prozatím (pokud se vše podaří) můžeme tedy vybudovat hřiště za 175 000,- Kč.

Pokud by se nám do pátku 11.3.2011 podařilo s Vaší pomocí sehnat více peněz (sponzorské dary od firem či dobrovolné dary od rodičů), mohli bychom je k částce připočítat a razantně znásobit.

Příklad:

pokud vybereme jako spoluúčast 40%	příspěvek kraje bude 60 %	budeme mít navíc dalších
5 000,-	7 500,-	12 500,- Kč
10 000,-	15 000,-	25 000,- Kč
20 000,-	30 000,-	50 000,- Kč

Čím více peněz vložíme, tím víc jich dostaneme a budeme moct vybudovat hřiště s více herními prvky.

Podrobné informace Vám poskytnou učitelky na třídách nebo vedoucí učitelka.

Příloha VIII

Žádost o finanční příspěvek (sponzorský dar)

Naše mateřská škola má možnost získání krajského grantu na obnovu dětského hřiště na školní zahradě. Podmínkou je naše 40% spoluúčast. Máme podporu města, přispěje nám částkou 60 000,- Kč. Princip tohoto zdroje je v tom, že se peníze spoluúčasti násobí.

Pokud by se nám do pátku 11. března 2011 podařilo s Vaší pomocí sehnat více peněz, mohli bychom je k částce připočíst a razantně znásobit. Čím více peněz vložíme, tím víc jich dostaneme a budeme moci vybudovat hřiště s více herními prvky.

Díky novým evropským normám je současná zahrada téměř bez herních prvků. Ty, co zde ještě zbyly, musí být v brzké době z bezpečnostních důvodů odstraněny.

Tato příležitost je pro naši školku výjimečná a ojedinělá, proto jsme si dovolili oslovit Vaši firmu se žádostí o finanční příspěvek za tímto účelem.

Další informace Vám můžeme poskytnout na tel. 776271045, 603179006 nebo osobně navštívíme Vaši firmu.

Předem děkujeme za Váš čas.

Jana Špírková,
učitelka MŠ

Příloha IX

Představa, co bychom chtěli za získané peníze pořídit

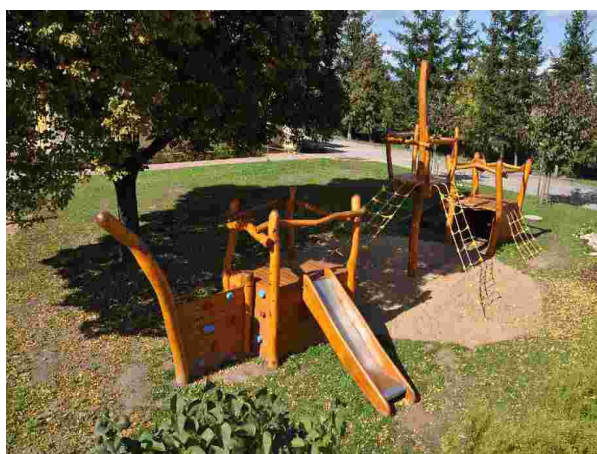
Konkrétní prvky ještě nejsou vybrané, pokud nám Jihočeský kraj schválí dotaci, budeme teprve volit vhodného dodavatele. Obrázky znázorňují naši představu hlavních herních prvků.

Obr. č. 3: Malá věž se skluzavkou

Obr. č. 4: Ptačí hnízdo

Obr. č. 5: Multifunkční herní sestava

Jihočeský kraj

Žádost o poskytnutí dotace Jihočeského kraje v rámci Akčního plánu Programu rozvoje kraje pro rok 2011

Kód formuláře:

Grantový program:	GP Opravy a rekonstrukce mateřských škol, výstavba a rekonstrukce zařízení pro děti do tří let věku		
Opatření:	3. Rekonstrukce venkovních ploch mateřských škol, jejich školních zahrad, včetně vybavení (investičního charakteru)		
Identifikační záznamy o žadateli:			
Právní statut:	Obec - městská část hlavního města Prahy		
Název (fyzická osoba nevyplňuje):	Celou první stranu vyplnil zřizovatel - v tomto případě obec podle aktuálního výpisu z registru ekonomických subjektů		
Osoba oprávněná jednat jménem žadatele - statutární zástupce / Jméno (fyzická osoba):			
titul:	jmeno	příjmení:	starosta
titul za jméno:	telefon/ mobil	funkce:	starosta
Rodné číslo: (vyplňuje pouze fyzická osoba)	Datum narození:		
IČ:	DIČ:		
Adresa (sídlo, bydliště)	ulice:	č. popisné:	č. orientační:
	obec:	PSČ:	
	okres:		
E-mail:	www:		
Kontaktní adresa: tj. adresa pro doručení pokud je odlišná			
Bankovní spojení žadatele: (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky)			
Žadatel je plátcem DPH:	☒ ANO	☐ NE	

Údaje o zřizovateli			
Zřizovatelem je:	Ostatní zřizovatelé MŠ a neziskové právnic. osoby zapsané v rejstříku škol		
Název:			
Adresa:	ulice:	č. popisné:	č. orientační:
	obec:	PSČ:	
Telefon/Fax:	E-mail:		
IČ:	DIČ:		

Bankovní spojení zřizovatele: pokud je zřizovatel obec (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky)		-	/
--	--	---	---

Zkušenosti žadatele s vedením projektů:

Název projektu	Rok realizace	Výše finanční podpory	Celková výše projektu	
Vybavení tříd a prostor MŠ	2009	650 000,00	1 000 000,00	
Cyklostezka	2008	200 000,00	656 353,00	
Protipovodňová ochrana sportoviště	2008,2009	955 000,00	2 356 753,00	
Zdravé stravování	2010	100 000,00	200 000,00	

Projekt:

Název projektu	Klouzačka anebo hrad, budeme si mít kde hrát		
Stručný obsah projektu:	<p>Projekt podpoří zkvalitnění prostředí mateřské školy a vyřeší současný stav starých bezpečnostně nevyhovujících herních prvků. Dojde k nákupu a instalaci nových herních prvků, které umožní dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Současně budou splňovat bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vzhledem k počtu dětí (100) budou vybrány multifunkční sestavy, které svou kapacitou uspokojí co největší počet dětí najednou. Výběr prvků bude odpovídat věkové kategorii 3-7 let (1 multifunkční herní sestava, 1 soubor herních prvků, 1 houpadlo - hnízdo, 1 malá věž se skluzavkou) nebude pod nimi nutná dopadová plocha - všechny prvky budou do výše 1 metru. Finance má zřizovatel připraveny na rezervě, protože se jedná o investiční akci, musí být přesun těchto peněz předložen zastupitelstvu města dne 13.04.2011.</p>		
Cíl projektu:	rekonstrukce školní zahrady u mateřské školy včetně vybavení		
Výchozí situace projektu:	na zahradě se nachází 5 herních prvků za hranici životnosti		
Připravenost projektu k realizaci:	Projekt je připraven k realizaci		
Termín realizace projektu:	Zahájení (měsíc a rok)	6.2011	
	Ukončení (měsíc a rok)	9.2011	
Datum konání akce:			
Trvání do:	případné další termíny		
Adresa, na které bude projekt realizován:	Hlavička naší ZŠ + MŠ, + adresa MŠ		
Osoba zodpovědná za realizaci projektu: (vyplňte pouze v případě, neshoduje-li se s osobou statutárního zástupce či osobou žadatele (fyzickou osobou))			
titul:	jméno:	příjmení:	ředitelka školy
titul za jméno:	telefon/ mobil:	funkce:	ředitelka rozp. či přísp. org.
Organizace:	e-mail:		
Adresa:	adresa ZŠ		

Publicita:			
Použití pamětní desky:	ne	Oznámení v mediálních prezentacích projektu:	ne
Zvláštní tiskové a mediální zprávy:	ano	Oznámení ve vzdělávacích materiálech:	ne
Oznámení v projektové dokumentaci a prezentacích:	ne	Oznámení na bilbordech:	ne
Oznámení na specifických internetových stránkách:	ano	Uvědomění příjemců pomoci:	ano
Jiné formy informování:	ano		
Konkrétní opatření pro zajištění publicity: informace o podpoře projektu budou zveřejněny v regionálním tisku, ve školním časopise, na webových stránkách školy a města, na nástěnkách, při slavnostním otevření zahrady			

Udržitelnost: V případě, že by projekt nebyl podpořen z rozpočtu JČK pak by:			
Projekt pokračoval podle plánu:	ne	Se prodloužila doba realizace:	ano
Projekt pokračoval v omezené míře:	ano	Projekt nebyl realizován:	ne
Popis pokračování projektu a udržitelnost:	Zahrada by se obnovovala postupně, dle finančních možností.		

Indikátory (ukazatele) projektu kvantifikace očekávaných výsledků, které přinese realizace projektu.			
Název indikátoru (ukazatele)	Jednotka	Současná hodnota	Plánovaná hodnota
Zrekonstruované venkovní plochy a vybavené školní zahrady mateřských škol	ks	0	1

Rozpočet projektu				
Výdaje	Měrná jedn.	Počet jedn.	Jednotková cena	Výdaje
1 Opatření č. 1 a č. 3 (investičního charakteru). Stavební práce spojené s rekonstrukcí budov v souvislosti s rozšířením stávajících kapacit mateřských škol, vybudování a rekonstrukcí provozoven pro výchovu a vzdělávání pro děti do tří let věku. Rekonstrukce venkovních ploch mateřských škol, jejich školních zahrad včetně vybavení.				0,00
1.1 Svislé a kompletní konstrukce		0	0,00	0,00
1.2 Sádkartonové konstrukce, Svislé a kompletní konstrukce		0	0,00	0,00
1.3 Podlahy a podlahové konstrukce		0	0,00	0,00
1.4 Zdravotnětechnická instalace		0	0,00	0,00
1.5 Ústřední vytápění		0	0,00	0,00
1.6 Podlahy z dlaždic a obklady		0	0,00	0,00
1.7 Malby		0	0,00	0,00
1.8 Elektromontáže		0	0,00	0,00
1.9 Rekonstrukce plochy zahrady		0	0,00	0,00
1.10 Rekonstrukce venkovní plochy MŠ		0	0,00	0,00
1.11 Výměna oken (investičního charakteru)		0	0,00	0,00
opakovací sekce nesmí přesáhnout velikost jedné stránky; v případě potřeby využijte druhou opakovací sekci		0	0,00	0,00
Pro potřebu podrobného rozpočtu, druhá opakovací sekce				
		0	0,00	0,00
2 Opatření č. 2 (neinvestičního charakteru do 40. tis Kč). Materiál a související vybavení - nákup materiálu a zařízení souvisejícího s opravami budov, úpravy a vybavení tříd a dalších vnitřních i venkovních prostor mateřských škol.				0,00
2.1 Dětské koutky		0	0,00	0,00
2.2 Bytový textil		0	0,00	0,00
2.3 Mobilní nábytek		0	0,00	0,00
2.4 Koberce		0	0,00	0,00
opakovací sekce nesmí přesáhnout velikost jedné stránky; v případě potřeby využijte druhou opakovací sekci		0	0,00	0,00
Pro potřebu podrobného rozpočtu, druhá opakovací sekce				
		0	0,00	0,00
3 Zde kontrolujte, zda jste žadatelé v opatření č. 1, 3 investičního charakteru nebo v opatření č. 2 neinvestičního charakteru a položky zvolte dle toho. Nákup technických a technologických prostředků, strojů a zařízení sloužících k obnově či modernizaci mateřské školy.				400 000,00
3.1 Chladicí a mrazicí zařízení pro školní kuchyně		0	0,00	0,00
3.2 Varné technologie pro školní kuchyně		0	0,00	0,00
3.3 Nerezové pracovní stoly		0	0,00	0,00
3.4 Mycí stroje		0	0,00	0,00
3.5 Universální kuchyňské stroje		0	0,00	0,00
3.6 Odsavače par		0	0,00	0,00
3.7 Převravní a manipulační vozíky		0	0,00	0,00
3.8 Zahradní herní prvky (investiční charakter)	ks	1	58 000,00	58 000,00
Zahradní herní prvky (investiční charakter)	ks	1	42 000,00	42 000,00
Zahradní multifunkční herní sestava	ks	1	250 000,00	250 000,00
Zahradní soubor hraček a tělovýchovných prvků	ks	1	50 000,00	50 000,00
Montáž vybavení a zařízení				0,00

5	Ostatní náklady, služby		0	0,00	0,00		
5.1	Zpracování projektové dokumentace		0	0,00	0,00		
			0	0,00	0,00		
6	Subdodávky a související služby						
6.1	Doprava materiálu	km	0	0,00	0,00		
			0	0,00	0,00		
	Celkové vhodné (přijatelné, uznatelné) výdaje na projekt				400 000,00		
7	Neuznatelné náklady				0,00		
	Celkové výdaje projektu		0	0,00	0,00		
					400 000,00		

Čestné prohlášení

o zajištěném spolufinancování, bezúhonnosti a DPH
Za účelem poskytnutí podpory Jihočeského kraje v rámci programu:
GP Opravy a rekonstrukce mateřských škol, výstavba a rekonstrukce zařízení pro děti
do tří let věku

Název projektu: **Klouzačka anebo hrad, budeme si mít kde hrát**

V souladu s Pravidly pro žadatele v rámci výše uvedeného programu prohlašuje níže uvedený subjekt:

Název: **Celou první stranu vyplnil zřizovatel - v tomto případě obec podle aktuálního výpisu z registru ekonomických subjektů**

Sídlo:

IČ:

Zastoupený statutárním zástupcem: **starosta**

že

- 1) má zajištěn svůj podíl na realizaci projektu;
 - 2) není v konkurzu nebo v likvidaci, nemá své záležitosti spravovány prostřednictvím soudů, nevstoupil do jednání o uspořádání dluhů se svými věřiteli, nepozastavil své činnosti a není v nějaké analogické situaci vznikající z podobného postupu stanoveného celostátní legislativou nebo směrnicemi;
 - 3) není předmětem nějakého řízení na vyhlášení konkurzu, likvidace, správy ze strany soudů, uspořádání s věřiteli anebo nějakého podobného postupu upraveného v celostátní legislativě nebo směrnicích;
 - 4) vedení či zaměstnanci nebyli usvědčeni z nějakého trestného činu týkajícího se profesionálního chování rozsudkem, který je pravomocný (tj. proti němuž není možné odvolání);
 - 5) vedení či zaměstnanci nejsou vinni vážným přestupkem proti profesionálnímu chování dokázanému jakýmkoliv způsobem, který může KÚ prokázat;
 - 6) splnilo povinnosti týkající se zaplacení příspěvků na sociální zabezpečení podle zákonných ustanovení;
 - 7) splnilo povinnosti týkající se zaplacení daní podle zákonných ustanovení.
- 3) zajištěné spolufinancování zřizovatele bylo schváleno :

rozhodnutím zastupitelstva města

ze dne: 13.4.2011

Dále prohlašujeme, že v tomto konkrétním případě ke dni podání žádosti:

- můžeme plně či částečně uplatnit nárok na odpočet DPH na vstupu
- nemůžeme uplatnit nárok na odpočet DPH na vstupu

Dne: 14.3.2011

V

.....
Razítko, podpis žadatele

Čestné prohlášení

o neuplatňování uznatelných výdajů v jiných dotačních programech
Za účelem poskytnutí podpory Jihočeského kraje v rámci programu:
**GP Opravy a rekonstrukce mateřských škol, výstavba a rekonstrukce zařízení pro děti
do tří let věku**

V souladu s Pravidly pro žadatele v rámci výše uvedeného programu prohlašuje níže uvedený subjekt:

Název:

*Celou první stranu vyplnil zřizovatel - v tomto případě
obec podle aktuálního výpisu z registru
ekonomických subjektů*

Sídlo:

IČ:

Zastoupený statutárním zástupcem: *starosta*

Název projektu: *Klouzačka anebo hrad, budeme si mít kde hrát*

prohlašuje na svou čest, že uznatelné výdaje uvedeného projektu z prostředků grantového programu Jihočeského kraje s názvem „Opravy a rekonstrukce mateřských škol“, **nebudou uplatněny v jiných dotačních programech.**

Dne:
V

14.3. 2011

.....
Razítko, podpis žadatele

Žádost o poskytnutí dotace Jihočeského kraje dále obsahovala:

- průvodní dopis podepsaný vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy
- kopii zřizovací listiny
- čestné prohlášení o demografickém vývoji
- výpis z katastru
- kopii výpisu z registru ekonomických subjektů
- aktuální fotografii naší zahrady (úvodní foto bakalářské práce, pořízenou v únoru 2011)

Příloha XI**Přehled dostupných finančních zdrojů na rekonstrukci školní zahrady u MŠ**

zdroj	zvláštní podmínky	informace
Finanční prostředky ze státního rozpočtu		Zákon 561/2004 Sb. §160-163
Rozpočet od zřizovatele na investice a neinvestice		www stránky zřizovatele - rozpočet
Grantové programy obecních úřadů a magistrátů	pravidla konkrétního programu	www stránky obcí, měst, magistrátů – granty, dotace
Grantové programy kraje	pravidla konkrétního programu (EVVO, Komunitní život, Opravy MŠ, Sport a volnočasové aktivity, Školní zahrady, Rozvoj akcí)	www stránky kraje – granty, dotace
Hlavní činnost	zisk převeden do rezervního fondu	250/2000 Sb. § 28
Doplňková činnost	zisk převeden do rezervního fondu	250/2000 Sb. § 28
Úplata za vzdělávání		561/2004 Sb. § 123
Dary a dědictví		250/2000 Sb. § 27
Operační program životního prostředí	výsadba zeleně, ekocentrum předškolní výchovy	www. strukturální fondy.cz www.opzp.cz
Operační program pro vzdělávání a konkurenceschopnost	MŠ, které patří pod ZŠ	www.msmt.cz
ROP příslušné oblasti	záleží na konkrétních výzvách, někde je nutné otevření zahrady pro veřejnost	www. rop příslušné oblasti.cz
Operační program přeshraniční spolupráce	zahraniční partner v příhraničním území	www.strukturální fondy.cz

zdroj	zvláštní podmínky	informace
Program rozvoje venkova	obec do 500 obyvatel	www.szif.cz
Dotační programy ministerstev	pravidla konkrétního programu	www.msmt.cz www.sfzp.cz
Dotace z finančního mechanismu Norska	zatím nejsou známá přesná pravidla pro toto období	www. stránky kraje www.mfcr.cz
Zelený poklad		www.zelenypoklad.cz
Oranžové hřiště	hřiště podle bezpečnostních norem	www.nadacecez.cz
Strom života	ZŠ + MŠ, zahrada i pro veřejnost	www.nadacepartnerstvi.cz
Místo pod stromy	ZŠ + MŠ, zahrada i pro veřejnost	www.nadacepartnerstvi.cz
Škola pro udržitelný život	ZŠ + MŠ, zahrada i pro veřejnost	www.nadacepartnerstvi.cz
Nadace veronica	ekologická výchova	www.nadace.veronica.cz
Pohyb nás baví	podpora zdravého životního stylu, město Strakonice	www.konabo.cz
Nadace Via - „ČSOB a ERA pro podporu regionů“	spolupráce s veřejností, zahrada i pro veřejnost	www.nadacevia.cz
Nadace děti-kultura-sport	Zlínský kraj	www.nadacedks.cz
TPCA – Partnerství pro Kolínsko	Kolín a okolí	www.partnerstviprokolinsko.cz
Občanské sdružení		83/1990 Sb. § 6
Práce svépomocí	nutná certifikace	

Novinky v grantovém kalendáři můžete dostávat každý týden e-mailem. * MAILING LIST novegranty-1@list.ecn.cz je určen neziskovým organizacím a aktivistům.

Pokud se chcete přihlásit - pište na fundraising@ecn.cz.